

Kai Lietuvos žmonės pasiskelbė Lietuvą nepriklausoma, Gorbačiovo vyriausybė pyktį rodo sustabdydama Lietuvai parduoti degalinę jėgą – tuomet Lietuvos vyriausybės žmonės pagalbos pradėjo ieškoti pas kaimynus. Draugiškiausiai Kazimierą Prunskienę priėmė kaimyninė Danija. Lietuvos vyriausybės atstovą net lėktuve pasitiko Danijos Parlamento pirmininkas H. P. Clausen.

Associated Press.

Connecticut lietuviai, dauguma SLA nariai, su estais ir latviais arti Kąpiliaus šalia lietuvių paminklo lietuvių bažnyčios demonstracijoje reikalauja JAV Prezidentą Bush kuogreičiausiai pripažinti Nepriklausoma valstybe išsilaisvinančiąją Lietuvą.
Enn Kōiva nuotr.

VLIKAS INFORMUOJA JAV VALDŽIA APIDĖTĮ LIETUVOJE

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas palaiko nuolatinį ryšį su okupuotoje Lietuvoje, Vytauto Landsbergio vadovaujama vyriausybe paskelbusia Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą. Gautą informaciją tuoj pat perduoda JAV Senato, administracijos bei spaudos institucijoms.

Kovo 24 d. dr. J. K. Valiūnas pasiuntė papildomą telegramą besilankančiam Maskvoje senatoriui E. Kennedy Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo reikalui. Paminėjo ir sovietų kariuomenės provokavimų bei grąšinių taktiką.

ELTOS Informacijos tarnyba tarpininkavo tarp okupuotos Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio ir JAV senatorių A. D'Amato, J. Helms, F. Murkowski, ir kitų, kad jie gautų pakvietimus kaip galima artimiausioje ateityje aplankyti okupuotą Lietuvą ir tiesioginiai susipažinti su tikrąja padėtimi.

Model Fraternal Code Introduced in Pennsylvania

HARRISBURG, April 4, 1989 - Legislation which would update and improve Pennsylvania's Fraternal Benefit Society Code has been re-introduced by State Senator Michael A. O'Pake (D-Berks, Montgomery).

O'Pake said the bill (S.B. 786) would modify the code to reflect changes in the economy and the insurance industry. He had introduced identical legislation last year with the support of Pennsylvania's fraternal organizations. That bill died in the Senate Appropriations Committee during the last week of session.

"More than 900,000 people belong to Pennsylvania's 25 fraternal benefit societies," O'Pake said. "Those societies provide their members with approximately \$5 billion in low-cost insurance..." Senator O'Pake said this type of insurance is regulated under the Fraternal Benefit Security Code, which is based on the 1962 Uniform Fraternal Code.

"Portions of that code are badly outdated," O'Pake said. "My legislation would make several important changes. It would clarify the difference between fraternal benefit societies and commercial insurers and require that agents of the societies have the same qualifications, education and testing as commercial insurance agents."

O'Pake noted that fraternal benefit societies are tax-exempt organizations. He said clearly defining the differences between the societies and commercial insurers will help the societies and insurance regulators determine what activities the societies can undertake without jeopardizing their tax-exempt status.

"The bill would also require that fraternal benefit society insurance contracts comply with the same Insurance Department filing and approval requirements would protect consumers while giving fraternal guidance concerning acceptable products they can market to their members."

O'Pake said his legislation would strengthen the ability of fraternal organizations to service their members. He said the bill has been supported by the National Fraternal Congress of America.

Co-sponsors of O'Pake's bill include: Senator John Shumaker (R, Dauphin), Leonard Bodack (D, Allegheny), James Ross (D, Beaver), Robert Mellow (D, Lackawanna), Raphael Musto (D, Luzerne), Frank Salvatore (R, Philadelphia), Eugene Porterfield (D,

Aktyvus Jungtinis Pabaltiečių Komitetas

Jungtinio Amerikiečių Pabaltiečių Komiteto (JBANC) nariai ir centro įstaigos tarnautojai ne vien uoliai palaiko ryšius su JAV valdžios atstovais ir Kongreso nariais, ne vien organizuoja demonstracijas Washingtone, reikalaujant panaikinti Hitlerio Stalino slaptą susitarimą ir grąžinti laisvę Lietuvai, bet ir kelia Pabaltijo laisvės klausimą savo leidiniais. Paskutiniu metu, išleido "Molotov Ribbentrop Pact 50th Commemoration August 23, 1989", taipgi išleido plačią savo darbų metinę apyskaitą: "Joint Baltic American National committee". Šio komiteto prezidentas šiemet yra ALT pirm. Gr. Lazauskas. Pirmininkauja Washingtone prof. dr. J. Genys, ryšių su visuomene vadovė ir reikalų vedėja – G. Palubinskaitė, vasarą kartu dirba pabaltiečių internai.

Tėvynė

ORGAN of
Lithuanian Alliance of America

[ISSN 0040-4071]

Published monthly except July and August
307 West 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

Entered as Second Class Matter November 18, 1910, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 8, 1878.

Second Class Postage Paid at
New York, N.Y.

SLA Kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siūsti pradžioj mėnesio, kad jie to mėn. laidoj būtų galimi patalpinti.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Postmaster: Please send address changes to "Tėvynė", 307 W. 30th St., New York, NY 10001.

The Honorable George Herbert Walker Bush
The President of the United States
The White House
Washington, DC 20500

April 11, 1990

Mr. President,

We would like to thank you for granting us this opportunity to share our views with you. As you know, two of the most important functions our organizations perform are informing the Baltic American community of U.S. policy towards the Baltic States, and advising the independence movements in Estonia, Latvia and Lithuania what sort of response to expect from the U.S. We hope that this meeting will be mutually beneficial.

There are many differences in the current situations in Latvia, Lithuania and Estonia, but all three of our countries are united in the desire for freedom. The United States has correctly upheld the policy of non-recognition of the forcible occupation of the Baltic States for 50 years, and finally we have reached a point where independence for the Baltic States can actually become a reality.

Clearly, under international law, the Baltic States, as occupied countries, are a special case, different from the republics of the USSR. The Baltic States remain illegally annexed nations and are the unfinished business of World War II. The Congress of Estonia, the independence movements in Latvia and the Landsbergis government in Lithuania are attempting to put right the wrongs done their respective nations in 1940, as a result of the infamous Molotov-Ribbentrop Pact of 1939. The restoration of independence to the Baltic States should be considered the logical conclusion to the longstanding United States policy of non-recognition.

While we can appreciate the greater geopolitical concerns you must face in your dealings with the Soviet Union, we feel that if the US does not stand squarely in Lithuania's corner as she struggles to reassert the independence the West has recognized for nearly 70 years, it could have unfortunate consequences not only for the Baltic States, but also for the Soviet Union.

Many of us fear that the US and USSR have underestimated the powers of nationalism. So far, the Balts (and other pro-independence national groups in the USSR) have worked peacefully, believing that the US would support them, and that Gorbachev would allow them to restore their independence. Gorbachev's actions in Lithuania have proved them wrong, and the ambiguity of the United States' position has caused much confusion among Baltic leaders as to how peaceful negotiations could be achieved.

In the past few days the Soviets have again stepped up pressure on Lithuania, so as to intimidate the Lithuanian people and force them to withdraw and nullify their declaration of independence. Factions in the Congress of People's Deputies have called on Gorbachev to exert his Presidential powers in Lithuania by disbanding the Supreme Council of the Republic of Lithuania. Gorbachev's spokesmen have indicated that economic pressure as well as harsher military tactics might be applied if the Landsbergis government does not back down. The manner in which the conflict in Lithuania is resolved will no doubt affect Latvians and Estonians as well.

Mr. President, we turn to you with these requests:

We urge you to grant immediately specific *de facto* recognition to the Government of the Republic of Lithuania. Such recognition would greatly strengthen the Landsbergis government vis-a-vis its internal pro-Soviet opposition and would permit Lithuanian officials to engage in quasi-diplomatic contacts with the United States Government. *De facto* recognition of the Lithuanian government has ample historical precedent. In 1918, all three Baltic governments were recognized *de facto* by the Great Powers, in spite of their less than total control of Baltic territory, on the grounds that such governments clearly embodied the right of free exercise of self-determination by the Estonian, Latvian and Lithuanian peoples.

We urge the United States Government to act immediately to publicly support the offer by President Havel of Czechoslovakia that negotiations between Lithuania and the USSR commence in Prague. President Vytautas Landsbergis of Lithuania has already accepted this offer. We take note of the fact that the governments of Iceland, Norway and Denmark have officially informed the government of the Republic of Lithuania that they are planning to raise the Baltic issue at the pending NATO conference, with the goal of issuing a public statement in support of Lithuania. We urge the United States Government to support the Scandinavian position and to immediately enter into discussions with all states signatories to the Helsinki Final Act, so as to produce a clear international statement supporting the re-establishment of Baltic independence.

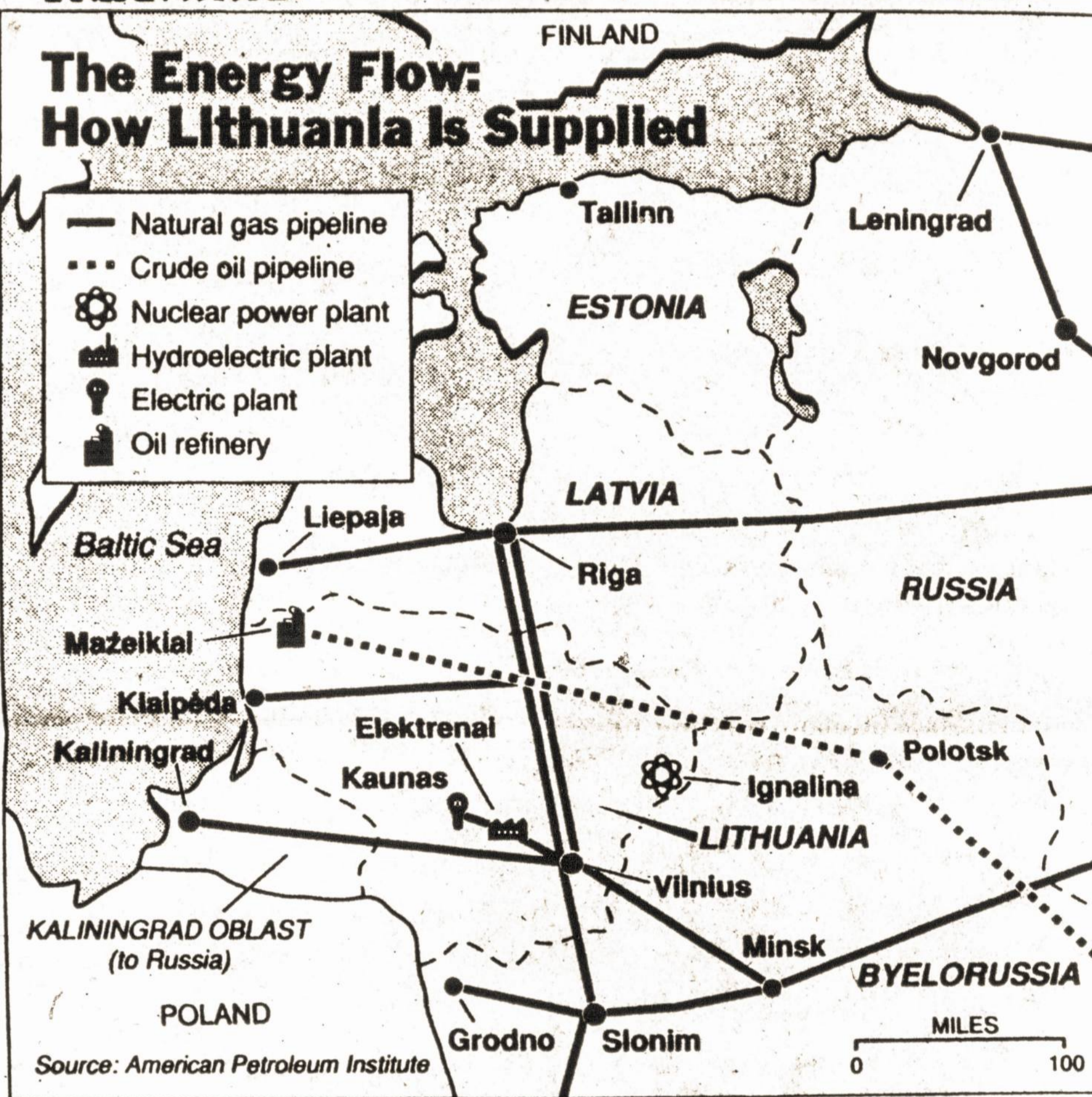
Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, reikšdama Tautos valią, nutaria ir iškilmingai skelbia, kad yra atstatomas 1940 metais svetimos jėgos panaikintas Lietuvos Valstybės suvereninių galių vykdymas, ir nuo šiol Lietuva vėl yra nepriklausom valstybė.

Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės aktas ir 1920 m. gegužės 15 d. Steigiamojo Seimo rezoliucija dėl atstatytos Lietuvos demokratinės valstybės niekada nebuvo nustoje teisinės galios ir yra Lietuvos Valstybės konstitucinis pamatas.

Lietuvos valstybės teritorija yra vieninga ir nedaloma, joje neveikia jokios kitos valstybės konstitucija.

Lietuvos valstybė pabrėžia savo ištikimybę visuotinai pripažintiems tarptautinės teisės principams, pripažįsta sienų neliečiamumą, kaip jis suformuluotas 1975 metų Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarimo Helsinkyje Baigiamajame akte, garantuoja žmogaus, piliečio ir tautinių bendrijų teises.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba kaip suvereninių galių reiškėja šiuo aktu pradeda realizuoti visą valstybės s u v e r e n i t e t ą

To the Lithuanian people and the Lithuanian Supreme Soviet

The Congress of Estonia, in moving toward the constitutional *de facto* restoration of the Republic of Estonia, sends greetings to the people of Lithuania on the occasion of Your great day. The Lithuanian people have progressed towards independence along their chosen path, the Estonian people along theirs, yet our goals are identical. We wish You progress and perseverance in achieving Your Holy objective—the restoration of the independent Republic of Lithuania.

Congress of Estonia
Tallinn, 12th March 1990

The peoples of the Baltic States, as well as many Americans, are deeply distressed at the lack of response by the United States Government to the forcible abduction by Soviet paratroopers of young Lithuanian refugees from Soviet military conscription during the invasion of Lithuanian Red Cross hospitals. Many of these men have been deported to remote regions of Siberia, where their condition and well-being cannot be ascertained or guaranteed. The pending spring conscription by the Government of the USSR of Baltic men is categorically opposed by the people of all three Baltic States on the basis of the 1949 Geneva and 1907 Hague Conventions. We urge the United States Government, as a signatory to the Geneva and Hague Conventions, to issue a formal "white paper" supporting the legal right of Baltic citizens not to serve in the Soviet armed forces.

We believe that the United States should not grant the Soviet Union any economic or trade concessions, such as Most Favored Nation status, until such time that the Soviet Union has shown its willingness to negotiate in good faith with Estonia, Latvia and Lithuania.

We feel that the United States should oppose any call for referendums in the Baltic States. Referendums are a part of the democratic process for countries establishing independence for the first time. Estonia, Latvia and Lithuania were previously independent countries that are attempting to end a military occupation.

Moving Toward Independence

CHRISTOPH BLUMRICH—NEWSWEEK

LATVIA

Latvia is expected to declare its independence on May 3, 1990. The Latvian Communist Party has split into two separate groups - One group made up primarily of Latvians who favor independence, while the other wants to continue to be part of the Communist Party of the Soviet Union. Like Lithuania, Latvia has been a leader in agrarian reform.

Pop.: 2.7 million

Capital: Riga

Major ethnic groups: 54% Latvian, 33% Russian

Economy: Industry and port of Riga

ESTONIA

Pop.: 1.5 million

Capital: Tallinn

Major ethnic groups: 65% Estonian, 28% Russian

Economy: Manufacturing, mining

LITHUANIA

Pop.: 3.7 million

Capital: Vilnius

Major ethnic groups: 80% Lithuanian, 8.6% Russian

Economy: Industry, livestock

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZ. VYTAUTO LANDSBERGIO LAIŠKAS BRITANIJOS PREMJEREI MARGARET THATCHER

— Lietuvos žmonės tikisi D. Britanijos paramos atsikūrimo procese —

Miela ponja Ministre Pirmininke:

1980 m. vasario 24 d. po lygia-teisiškai įvykusios daugpartinės kampanijos, Lietuvos žmonės, pirmą kartą nuo 1940 m. Lietuvos valstybingumo netekimo dalyvavo rinkimuose, kuriuose išrinko savo tautos atstovus. Pasi-baigus paskutiniam rinkimų turui, 1990 m. kovo 10 d., Lietuvos žmonių reikalavimas tapo aiškus ir nepalaužiamas — neatidėliotinas Lietuvos Respublikos atstatymas, pripažintas de jure Didžiosios Britanijos 1921 m., bei pagrindinių žmogaus ekonomikos ir politikos teisių, paskelbtų pirmoje 1920 m. gegužės 15 d. Lietuvos Konstitucijoje, įsigalėjimas Lietuvos teritorijoje.

1920 m. kovo 11 d. Lietuvos žmonių atstovai susirinko Aukščiausios Tarybos rūmuose, Lietuvos sostinėje — Vilniuje, ir, reikšdami tautos valią, iškilmingai paskelbė Lietuvos Respublikos atstatymą, jos de jure tęstinumą nuo 1940 m. pagrindu. Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba, ir 1977 m. TSRS Konstitucija ir kiti tarybiniai įstatymai buvo paskelbti negaliojančiais Lietuvos atžvilgiu. Tikrai tie tarybiniai įstatymai, kurie neprieštaravo Lietuvos Respublikos Laikinajam Įstatymui buvo laikomi galiojančiais. Šie įstatymai bus peržiūrėti ir pakeičiami lietuviškais įstatymais būsimų įstatyminių peržiūrų ir svarstymų pasėkoje.

Aš buvau Lietuvos Aukščiausios Tarybos prašomas perduoti Jums bei Didžiosios Britanijos žmonėms reikšmingiausius dokumentus, priimtus 1990 m. kovo 11 d. Ypač pastebėsite, kad Lietuvos valstybė pabrėžia jos

griežtą laikymąsi pasauliniai priimtais tarptautinės teisės principais, pripažįsta Helsinkio Baigiamojo Akto Lietuvoje gyvenančių žmonių bei tautinių bendrijų teises.

Ponia Ministre Pirmininke, jau praėjo vos ne penki dešimtmečiai, kai spaudos ir tamsos šešėlis nusileido ant Lietuvos Krašto ir žmonių, kaip pasekmė neteisėtoms ir moralškai smerktinos Nepuolimo Sutarties su slaptais protokolais, sudarytos Adolfo Hitlerio ir Josefo Stalino 1939 m. rugpjūčio 23 d. Tame laikotarpy iš Lietuvos žmonių buvo atimtos beveik kiekviena pagrindinė žmogaus teisė, išsaugota Pasaulinėje Žmogaus Teisių Deklaracijoje. Pradedant 1940 m. birželio mėn., šimtai tūkstančių lietuvių įvairaus amžiaus, profesijos ir kilmės, buvo tremiami į Sovietų Sąjungą; mūsų mokyklos ir bažnyčios uždaromos; mūsų ūkiai ir žemė niokojama; mūsų aplinka nuodijama įmonių kurioms mes mažai turėjome įtakos; ir mūsų sūnūs krito karo laukuose toli už mūsų krašto ribų.

Nepaisant šių ypatingų sunkumų ir svietimos politinės sistemos nesilpnėjančių pastangų sunaikinti Lietuvos žmonių religi-

nes ir dvasines vertybes, lietuvių tauta išsilaikė. Kiekvienoje lietuviškoje širdyje degė noras laisvei, teisingumui ir taikai.

Daugeliui mūsų žmonių įkvėpia vilties ir drąsos tai, kad daugelis Europos kraštų, Europos Taryba ir Europos Parlamentas pakartotinai yra pabrėžę 1940 m. Lietuvos per TSRS aneksijos ir okupacijos pripažinimą. Šiandien kai žmogaus laisvių išsivystymo galimybė daugumai lietuvių tampa tikrove, Lietuvos žmonės tikisi Jūsų valstybės paramos politiniam, ekonominiam ir aplinkos atnaujinimo procese, kuris pastaruoju metu įsisiūbavo mūsų krašte.

Ponia Ministre Pirmininke, Lietuvos žmonės ir jos Aukščiausioji Taryba pavedė mane perduoti Jums šilčiausius linkėjimus. Visiems Sovietų Sąjungos ir Europos žmonėms mūsų valstybė ištisia draugystės ranką. Aš nuoširdžiai tikiuosi, kad Didžiosios Britanijos žmonės toliau parems ir tvirtins Lietuvos žmonių teisę į laisvę, kilnumą ir apsisprendimą.

Nuoširdžiai Jūsų,
Vytautas Landsbergis
Lietuvos Respublikos
Aukščiausios Tarybos
Pirmininkas

PRANCŪZIJA PASIRUOŠUSI GRAŽINTI LIETUVOS AUKSA

United Press agentūros žiniomis, Prancūzijos bankas yra pasiruošęs Lietuvai atiduoti 2.2 tonų aukso, kurį nepriklausomos Lietuvos vyriausybė ten paliko 1940-tais metais, saugumo sumetimais. "Prancūzijos bankas visada išpildė savo įsipareigojimus," 1990 m. kovo 13 d. pareiškė banko atstovas. "Jis gražins auksą Lietuvos valdžios organams, kuriuos Prancūzijos valdžia gali eventualiai pripažinti."

Sausio 12 d. Prancūzijos užsienio reikalų ministerija formaliai pareiškė, kad "Prancūzija niekada nepripažino Lietuvos aneksavimo ir priima dėmesin Lietuvos Aukščiausios Tarybos deklaraciją."

Prancūzijos bankas taip pat patvirtino, kad jo seifuose yra tona Latvijos aukso.

Will Not Endanger US Citizenship Duties

(EANC, New York) In response to concerns expressed by Estonians who have become U.S. citizens, the Estonian American National Council has stated that filling out and signing the Registration Card; confirming that the undersigned was a citizen of the Republic of Estonia in June 1940 and expressing support for the convening of the Congress of Estonia, should not adversely affect their U.S. citizenship. According to K. Jaak Roosaare, Vice President and General Counsel of the EANC, the statement that a person makes refers only to the person's citizenship status as of June 1940, not what may have happened subsequent to that date.

Also, persons born in the United States, who are the direct descendants of persons who were citizens of Estonia in June 1940 can sign the registration card without reservation. Those persons are merely stating that they are descended from someone who was an Estonian citizen at that time, regardless of whether or not that person has acquired some other citizenship.

The Estonian American National Council strongly urges all qualified persons of Estonian descent to register their support for the convening of the Congress of Estonia. If anyone has any remaining questions, inquiries may be made to the EANC.

Attention "Medialog" Contributors:

Thank you for your contributions to "Medialog." Your interest and participation is appreciated. Please keep in mind that in order for your proposed item to be included, you must provide a copy of it, and include all necessary information for proper identification, including the title, author, name of the publication, city (or county) and state of publication (unless it is a national publication), date, and page. Television and radio programs can be included by providing the title of the program, network or individual station, date of broadcast, and a description of the content. Preference is given to items which directly mention Estonia, Latvia, Lithuania, or the Baltic States.

Atostogaudami išrašykite į SLA šeimą naujų narių, ypač jaunimo, kuriam SLA perduos senoji karta.

MEMORIAL DAY—KAPŲ PUOŠIMO DIENA

LIETUVIŲ TAUTINESE KAPINĖSE CHICAGOJE
IVYKS IŠPŪDINGOS APEIGOS

Iškilmės prasidės lygiai 11 valandą ryto šia tvarka:
nuo steigėjų paminklo prasidės eiseną ir žygiuos iki paruoštos
estrados. Eisenoje ir programoje dalyvaus Petro
Zalubos vadovaujamas dūdų orkestras.

Amerikos legionierių Dan Varnas Postas ir Moterų Auxiliary Unit
pagerbs už laisvę žuvusius karius.

Giesmių programą atliks operos solistas Algirdas Brazis ir

Petro Zalubos dūdų orkestras.

Iškilmėse su vėliavomis dalyvauti pakviesti šauliai,

Neo-Lituanai, skautai.

**Sekmadienį, gegužės 27 dieną,
1990 m.**

VASARIO 16 JAV KONGRESE

Amerikos Lietuvių Taryba kiekvienais metais pasirūpina, kad Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimas – Vasario 16-oji būtų paminėta JAV Atstovų Rūmuose ir Senate, kad Kongrese būtų prarastos rezoliucijos, reikalaujančios Prezidentą paskelbti Vasario 16 d. – Lietuvos Nepriklausomybės Dienos proklamacija.

Visa tai įmanoma dėka daugelio mums palankių kongresmenų ir senatorių, kuriuos čia nebūtų įmanoma išvardinti.

Atstovų rūmuose minėjimus pravedė kongresmenas Frank Annunzio, o kongresmenas

Marty Russo įnešė ir pravedė rezoliucijas, kad Prezidentas paskelbtų Lietuvos Nepriklausomybės Dienos proklamaciją. Taip pat Senate senatorius Paul Simon pastaraisiais metais pasirūpino minėjimo ir proklamacijai skelbti rezoliucijos pravedimu.

Tai atsiengiama ne tik per asmeniškų ryšius, ar ALTui kreipiantis į kongresmenus ir senatorius, bet ir per Jungtinį Amerikos Pabaltiečių komitetą (JBANC), taip pat dėka ALTO ir kitų organizacijų padalinių ir visuomenės, kuri palaiko ryšius su savo kongresmenais ir senatoriais.

KELIAS Į VASARIO ŠEŠIOLIKTAJĄ

1920 m. Vasario 16-osios išvakarėse Tautos Dainius Maironis taip sake:

„Vasario 16-ąją dieną aš pavadinčiau siena tarp dviejų Lietuvos pasaulių: anoje pusėje Lietuva – svajota, pasišventimo meilėje pradėta, čia ji realinė, skausmuose gimusi: ana – skausmi idealų troškimų sritis, padangėmis skriejusi, erškėčių vainiku pasipuošusi, kaip kentėtoja, – ta žemiška, apčiuopiama, bent kiek nustojsi skaitumo ir aureolės; anos mylėtojai nieko nuo jos netroško, jai viską aukavo, – toš mėgėjų – šalininkų daugiau, bet jie jau sau reikalauja užmokescio ir šiltos vietelės, kai kurie, jos simpatija apsimitę, ją skaudžiai užvylę, naudoja; ana buvo gryna dvasia, be kūno, čia – dar neišsivystęs, su ydomis kūnas; anoji simpatingesnė, bet grįžti į jos pasaulį jau nebesi-

norėtų; nesinorėtų ir šioje apsisistoti: lauki, kada ji šios kūno – dvasia, kada pasakys pasauliui: štai esmi nauja pajėga kūrėja, kada susilauks savo Schillerių, Rembrandtų, Newtonų, Bramantų, kada jos dvasia sieks plačiau, negu jos kūno sienos. Ar kas tu, kurie šiais metais švęs vasario 16 dieną, to sulauks, nežinau; aš nesulauksiu.“

Tuomet poetui tai buvo didelis klausimas. Tačiau šiandien, praėjus daugeliui metų, jau tariame ryžtingai ir drąsiai: tokios Lietuvos MES sulauksime.

REDAKCIJOS PRIERAŠAS.

Sis straipsnis – tai pranešimo, skaityto per pirmąjį pokario metais Vasario 16-osios minėjimą Akademiniame dramos teatre 1989 m., kiek pardedaguotas variantas.

IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS VEIKLOS

Prez. Bush laiškas
Amerikos Lietuvių Tarybai

JAV Prezidentas George Bush Amerikos Lietuvių Tarybai atsiuntė raštus kuriais dėkoja už ALTO ir SLA Seimo parodytus pritarimus prezidento akcijai ryšium su aukščiausiojo Teismo sprendimu, kuriuo buvo palikta laisvė net sudeginti ar kitaip paniekinti JAV vėliavą.

Aktyvus Jungtinis
Pabaltiečių Komitetas

Jungtinio Amerikiečių Pabaltiečių Komiteto (JBANC) nariai ir centro įstaigos tarnautojai ne vien uoliai palaiko ryšius su JAV valdžios atstovais ir Kongreso nariais, ne vien organizuoja demonstracijas Washingtone, reikalaujant panaikinti Hitlerio Stalino slaptą susitarimą ir grąžinti laisvę Lietuvai, bet ir kelia Pabaltijo laisvės klausimą savo leidiniais. Paskutiniu metu, išleido "Molotov Ribbentrop Pact 50th Commemoration August 23, 1989", taipgi išleido plačią savo darbų metinę apyskaitą: "Joint Baltic American National committee". Šio komiteto prezidentas šiemet yra ALT pirm. Gr. Lazauskas. Pirmininkauja Washingtone prof. dr. J. Genys, ryšių su visuomene vadovė ir reikalų vedėja – G. Palubinskaitė, vasarą kartu dirba pabaltiečių internai.

streiką Vilniuje, apie protesto mitingus, pateikė tekstą pareiškimo Bernardo Toleikio atsiskaikčio tarnauti Sovietų kariuomenėje.

Novoje Ruskoje Slovo rugpjūčio 11 d. numeryje idėjo straipsni, kur net antraštėje Pabaltijo valstybes pavadina mos Maskvos laboratorija – bandymai duoti daugiau laisves, bet būtina pasilaikyti karinių jėgų ir vidaus reikalų ministerijos (slaptosios pozicijos) kontrolę savo rankose.

Vokiečiai skelbia lietuvių
laisvės siekimus

JAV-se leidžiamas konservatyvių savaitraštis Wanderer isidėjo straipsni, kuriame informuojama apie Lietuvos žmonių suverenumo siekimus, veržimąsi į laisvę. Laikraštį leidžia JAV vokiečiai.

Pasisakymas už Gruzijos laisvę

JAV Senate iškilus rezoliucijai Nr. 110, kuria paremiamas Gruzijos laisvės siekimas, Amerikos Liet. Taryba nusiuntė raštą Senato Užsienio reikalų Komiteto pirmininkui sen. Claiborne Pell, pažymėdama, kad šią rezoliuciją palaiko, smerkia Maskvos kolonializmą. Primintas Maskvos susitarimas su Hitleriu, leidusiu Lietuvą okupuoti. Ten Maskva įvedė vergiją ir žmonių išnaudojimą. Ši ALTO raštą pasirašė pirm. inž. Gr. Lazauskas ir Inf. dir. prel. J. Prunskis.

Tokios nuotraukos matomos pasaulio spaudoje.

Basanavičiaus kapas Rusų Kapinėse Vilniuje.

Nuotrauka A. Eidintė rūpesčiu

Tėvynė, 1990 m. balandžio-April mėn.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE 63-jo SEIMO,

įvykusio 1989 m. birželio 23-25 dienomis

"Wickliffe Inn", Cleveland, Ohio

PROTOKOLAS

SEIMO ATIDARYMO IŠKILMĖS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 63-sis Seimas, įvykęs 1989 m. birželio 23-25 d.d. "Wickliffe Inn", Wickliffe, Ohio, buvo pradėtas birželio 23 d. 10 val. ryto.

SLA Seimui rengti komiteto pirmininkas Algimantas Pautienis, atidarydamas Seimą, pasveikino delegatus ir iškėlė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nueitą kelią. Kalboje jis pabrėžė, kad Susivienijimas apjungia visas Amerikos lietuvių grupes. Yra daug mažų lietuvių kolonijų, kur SLA yra pagrindinis lietuvių susibūrimas. Čia glūdi Susivienijimo stiprybė bei reikalingumas. SLA šimtmečio veiklos istorija aiškiai parodo, kokius žymius lietuvių darbus jis atliko ir atlieka, ir dėl tos veiklos jis yra nepakeičiamas. Su pasikeitimais okupuotoje Lietuvoje, o taip pat greitai kintančia aplinka, mes Amerikos lietuviai, turime turėti gerai sutvarkytas bendrines organizacijas, kad būtume geriau pasiruošę įvairiais būdais padėti laisvėjančiai Lietuvai. To tikslo siekiant, SLA remia ir kitas organizacijas. Rengimo komiteto ir Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus vardu palinkėjo sėkmingo Seimo ir visokeriopo pasisekimo ateities darbuose dėl tautiečių gerovės ir šviesesnės Lietuvos ateities.

Po to Algimantas Pautienis pakvietė solistą Julij Kazėną sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus. Himno garsai, gražiabalsiui solistui Kazėnui vadovaujant, dvasiniai sujungė mus su mūsų tėvynėmis — Amerika ir Lietuva.

Sv. Jurgio parapijos klebonas kun. Jurgis Bacevičius atliko Seimo invokaciją, prašydamas delegatams Dievo palaimos, nuoširdaus svarstymo, ir, darbingai visiems įsijungiant, gražių, naudingų atsiekimų. Jausmingi žodžiai, jauno lietuvių kunigo pasakyti, buvo dvasinė atgaiva.

PIRMOJI SESIJA

1. Susivienijimo Lietuvių Amerikos viceprezidentas Aleksandras J. Chaplikas oficialiai atidarė SLA 63-tąjį Seimą ir jo pirmąją sesiją 1989 m. birželio 23 d. 10 val. 30 min. ryto "Wickliffe Inn" viešbutyje, Wickliffe, Ohio. Jis pakvietė SLA daktarą kvotėją dr. Vytautą Dargį padaryti pranešimą. Dr. Dargis pateikė Seimo dalyviams toko turinio rezoliuciją:

Pasak Roberto parlamentines taisykles, tam tikrais atvejais, organizacijos susirinkimas, dviem trečdaliais balsų pritariant, gali suspenduoti veikiančius nuostatus, organizacijos įstatų dalį. Pagal mūsų veikiančią Seimų tvarką, SLA prezidentas pirmininkauja Seimui ir jo sesijoms.

Kadangi SLA prezidentas Povilas Dargis dėl svarbių sveikatos priežasčių negali atvykti į Seimą, nes jam gydytojų patarimu neleidžiama mėnesiui išvykti iš namų, prašau Seimą suspenduoti dabartinę Seimo vedimo procedūrą ir priimti sekančią rezoliuciją:

Seimas įgalioja SLA viceprezidentą Aleksandrą Chapliką eiti Seimo pirmininko pareigas, o jo pavaduotoju kviečiamas SLA įstatų komisijos narys dr. Algirdas Budreckis, kuriam, reikalui esant, suteikiama galia vesti Seimą.

SLA viceprezidentas Aleksandras Chaplikas paprašė šiuo reikalu pasisakyti ir balsuoti dėl šios rezoliucijos priėmimo. Dalia Bobelienė pasiūlė rezoliuciją priimti ir Elena Grigaitienė pasiūlymą parėmė. Seimo dalyviai vienu balsu pritarė rezoliucijai.

2. SLA viceprezidentas Aleksandras Chaplikas gražiais ir jautriais žodžiais pasveikino Seimo delegatus, reikšdamas viltis, kad gal vis vien prezidentas atvyks į Seimą, o jei gydytojas neleis, linkėjo, kad greitai pasveiktų.

3. Seimo pirmininkas Aleksandras Chaplikas paprašė įstatų komisijos narį ir Seimo parlamentarą Algirdą Budreckį perskaityti siūlomą įvairias Seimo komisijas narių pavardes. Algirdas Budreckis perskaitė įvairių komisijų narių pavardes, būtent:

Seimo sekretoriatas: Vytautas Kasniūnas, 222 kp., Vytautas Jokūbaitis, 14 kp., Stasys Virpša — 322 kp.;

Mandatų komisija: Lionginas Kapeckas — 124 kp., Anėlė Allis-Ališauskienė — 278 kp., Kazys Gaižutis — 136 kp.;

Delegatams ženklių prisegimo komisija: Lydia Balsys-Novog — 236 kp., Helen Vilkelis — 260 kp., Jennie Linkus — 322 kp.;

Balsų skaičiavimo komisija: Bronius Bernotas — 14 kp., George Žilinskas — 104 kp., Aldona Hughes — 30 kp.;

Laiškų, sveikinimų ir aukų priėmimo komisija: Leontina Dargis — 134 kp., Irena Mickūnas — 365 kp., Eleonora Chaplikas — 365 kp.;

Skundų ir apeliacijų komisija: Rimgaudas Sukauskas-Sakis — 200 kp., Elena Devenienė-Grigaitienė — 373 kp., Kazimieras Algimantas Pautienis — 136 kp.;

Tautiškų centų komisija: Marė Mischik-Miščikienė — 44 kp., Akvalina Petrauskis — 260 kp., George Krizenoskas, sr. — 115 kp.;

Rezoliucijų komisija: Grožvydas Lazauskas — 125 kp., Jonas Valaitis — 38 kp., Martynas Gudelis — 63 kp.;

Komisijų komisija: Nellie Bayoras-Romanas — 7 kp., Ona Jokūbaitienė — 14 kp., George Krizenoskas, jr. — 115 kp.

SLA seimo pirmininkas Aleksandras Chaplikas pasiūlė papildyti seimo prezidiumą, kviečiant daktarą kvotėją dr. Vytautą Dargį į Seimo prezidiumo pirmininko antruosius pavaduotojus. Šias komisijas patvirtinti pasiūlė Teodoras Blinstrubas, jį parėmė Viola A. Stanny. Seimo dalyviai vienbalsiai priėmė pasiūlytą komisijų sudėtį ir dr. V. P. Dargį įgaliojo Seimo prezidiumo pirmininko antruoju pavaduotoju.

4. Lionginas Kapeckas ir Anėlė Allis-Ališauskienė perskaitė mandatų komisijos pirmą raportą, pranešdami, kad patikrinus delegatų mandatus SLA Seime dalyvauja 54 pilnateisiai delegatai.

5. SLA sekretorė Genovaitė Meiūnienė atliko atstovų vardošaukį. Ženklių prisegimo komisija — Lydia Balsys-Novog, Helen Vilkelis ir Jennie Linkus — prisegė Seimo delegatams ženklelius, kuriuose pažymėta pavardė ir atstovaujamos kuopos numeris.

6. Po to įvyko sveikinimai, pradėdant su Wickliffe miesteliu, kuris yra Clevelando priemiestis. Wickliffe burmistras Robert E. Aufuldish atsiuntė Seimo proga proklamaciją, kurią perskaitė Seimo rengimo komiteto pirmininkas Algimantas Pautienis.

7. Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis, sveikindamas SLA Seimą, žirdingai palinkėjo sėkmės užsimojimuose ir darbuose. Pareiškia, kad ši seniausia egzistuojanti Amerikos lietuvių organizacija atliko didelių darbus.

8. Alto pirmininkas Grožvydas Lazauskas savo sveikinimo žodyje pabrėžė, kad šiais metais mes prisimename ne tik prieš 100 metų pradėtą leisti dr. Vinco Kudirkos Varpą, bet taip pat prisimename, kad prieš 103 metus buvo įsteigtas Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, apie kurį galima sakyti, kad ežes tuo pačiu aušrininkų ir varpininkų keliais. Susivienijimo ir vienybės reikšmė Amerikos lietuviai gerai supranta. Altas aukštai vertina SLA veiklą, sveikina šį Seimą ir linki sėkmės. Kartu kviečia dalyvauti Alto suvažiavime šį rudenį.

9. Balfio vardu sveikino generalinė sekretorė Ona Jokūbaitienė, linkėdama tęsti didžiuosius SLA lietuviškos veiklos darbus.

10. Registruotos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas dr. Vytautas P. Dargis, sveikindamas Seimą, uždegančiais žodžiais kvietė visus į vieningą darbą kovoje dėl Lietuvos laisvės.

11. Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio ir Laisvosios Lietuvos laikraščio redakcijos vardu sveikino Vytautas Jokūbaitis, prasmingais gražiais žodžiais linkėdamas sekti Lietuvos didžiadvasių vyrų keliais, tęsti SLA garbės narių darbus.

12. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus vardu sveikino pirm. Jadvyga Budrienė, linkėdama vieningos dvasios, dirbant Lietuvos garbei — tautos vienybei.

13. Inž. Vytautas Šliūpas atsiprašė, kad negalėjo dalyvauti SLA šimtmečio minėjime, tame istoriniame Seime, kuris 1986 metais įvyko Čikagoje. Sveikindamas Seimą, jis prisiminė 1936 metus, kai jis 6 metų amžiaus, su tėvais atvykęs iš Lietuvos dalyvavo SLA Seime, Clevelande, minint šios organizacijos 50 metų veiklos sukaktį.

Dr. Vytautui Dargiui pasiūlius, Seimo atstovai atsistodami pagerbė svečią, kuris yra sūnus SLA įkūrėjo dr. Jono Šliūpo. Audringais rankų plojimais ir Valio! Valio! Valio! dainos žodžiais pagerbė tėvo pėdomis einantį visuomenininką.

14. Žymus visuomenės veikėjas Teodoras Blinstrubas, buvęs Alto ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, Alto garbės pirmininkas, buvęs Lietuvių Fondo valdybos pirmipinkas, jautriais žodžiais sveikino Seimą, linkėjo kūrybingai darbingos nuotaikos.

15. Clevelando Lietuvių Namų valdybos vardu sveikino Juozas Stempužis, linkėdamas SLA atsinaujinti, įtraukiant daugiau jaunos kartos narių. Seimas pasveikino brolių Juozą Stempužį, laimėjusį radio programos premiją. Jo vedamos radijo programos pasižymi kokybe-žodžio ir muzikos vertingu perdavimu, žurnalistine paruošimu.

16. Žymi visuomenės veikėja Elena Devenienė-Grigaitienė, buvusi Vliko Tarybos pirmininkė Europoje, Alto, Balfio, Sandaros bei kitų organizacijų pasižymėjusi veikėja, eilės organizacijų garbės narė, sveikinimo žodyje išryškino SLA šimtą ir tris metus turinčią organizaciją, jos atliktus didelės vertės darbus. Susivienijimo amžiaus senumą vainikuoja atsiekta vienybė, darni veikla. Džiaugiamės, kad SLA stiprėja.

17. Seimo prezidiumo vicepirmininkas, parlamentaras dr. Algirdas Budreckis prašė Seimo delegatus patvirtinti 1986 metais įvykusio SLA šimtmečio minėjimo — 62-rojo Seimo 6-tosios ir 7-sios sesijos protokolus, kaip jie buvo atspausdinti Tėvynėje 1987 metais, papildant pataisomis, tilpusiomis mūsų organizacijos organe Tėvynėje 1988 m. kovo mėn. numeryje. Broliu Budreckis perskaitė sekančią rezoliuciją:

REZOLIUCIJA

Kadangi Susivienijimo oficialus organas Tėvynė išplatintas nariams, teikdamas jiems pilnas ir smulkias informacijas apie Seimų, Pildomosios Tarybos ir pastovių komisijų darbus ir veiklą,

Kadangi SLA Jubiliejinio Šimtmetinio Seimo ar 62-tro Seimo visas

oficialus protokolas buvo pažodžiui išspausdintas 1986 m. gruodžio, ir 1987 m. sausio, vasario, kovo, balandžio, gegužės ir birželio mėn. Tėvynės numeruose narių supažindinimo dėlei.

Ir kadangi SLA Pildomosios Tarybos 1987 m. rugsėjo 25-27 d. suvažiavime buvo pastebėti ir atitaisyti SLA Seimo 18-to įnešimo ir 52-tro nutarimo praleisti žodžiai, todėl pastaba ir pataisymas pasirodė SLA Pildomosios Tarybos 1987 m. rugsėjo 25-27 d. d. protokole, kaip 30-tas punktas, kuris su pilnu protokolo tekstu buvo išspausdintas Tėvynės 1988 m. kovo-balandžio numeru.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimas

NUTARIA

Kad SLA 62-tro Seimo oficialus protokolas yra priimtas ir ratifikuotas tokioje formoje, kurioje buvo išspausdintas Tėvynės 1986 m. gruodžio, 1987 m. sausio-birželio numeruose ir pataisytas 1988 m. kovo-balandžio numeruje.

Šis rezoliucijos tekstas buvo pakartotas anglų kalba, atseit:

RESOLUTION

Whereas the official organ of the Alliance, Tėvynė, is distributed to the membership providing complete and even detailed information about the transactions and proceedings of the Supreme Assembly, Supreme Executive Board and the permanent Committees.

Whereas the entire official minutes of the Jubilee Centennial Convention or Sixty Second Convention of the Lithuanian Alliance of America were published in the December 1986 and January, February, March, April, May, and June, 1987 issues of Tėvynė for the elucidation of the membership.

And whereas, the Supreme Executive Board meeting of September 25-27, 1987 noted and corrected an omission which appeared in the printed version of the 62nd Convention minutes, concerning the 18th motion and 52nd item of the official Minutes, said observation and correction appeared as item 30 of the Executive Board Minutes of September 25-27, 1987, which were printed in the March-April, 1988 issue of Tėvynė.

Be it now resolved by the Supreme Assembly that the official Minutes of the 62nd Convention be accepted and ratified as they appeared in the December, 1986, January-June, 1987 and March-April, 1988 issues of Tėvynė.

Vytautas Jokūbaitis pasiūlė šį pranešimą ir rezoliuciją priimti, parėmė Lioginas Kapeckas. Balsuojant šis protokolas su minimais pataisymais buvo vienbalsiai priimtas.

18. Viola Stanny pasiūlius baigti 63-jo Seimo pirmąją sesiją 12 val. popiet, parėmus Jennie Linkus, Seimas vienbalsiai nutarė uždaryti sesiją.

ANTROJI SESIJA

19. SLA Seimo antrąją sesiją atidarė Seimo pirmininkas Aleksandras Chaplikas 1989m. birželio 23 d. val. 30 min. p.p. Wickliffe Inn, Wickliffe miestelyje.

20. Sekretorė Genovaitė Meiliūnienė atliko vardošaukį.

21. Seimo pirmininko pakviestas Vytautas S. Jokūbaitis perskaitė Seimo darbotvarkę:

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

ŠEŠIASDEŠIMT TREČIOJO

SEIMO TVARKA

1. Seimą atidaro Susivienijimo Prezidentas.
2. Atstovų vardošaukis.
3. Atstovų mandatams patikrinti komisijos paskyrimas.
4. Garbės narių tvirtinimas.
5. Atstovų Seiman priėmimas.
6. Komisijų paskyrimas.
7. Seimo viršininkų rinkimas.
8. Vėliausiojo Seimo nutarimų skaitymas.
9. Pildomosios Tarybos pranešimai.
10. Prašymų, sveikinimų, piniginių apyskaitų įteikimas ir jų perdavimas tam tikroms komisijoms.
11. Sumanymų, Konstitucijos bei įstatų pataisymų svarstymas.
12. SLA Tautinė Fondacija.
13. Neužbaigti reikalai.
14. Nauji reikalai.
15. Susivienijimo Pildomosios Tarybos užtvirtinimas; SLA kontrolės ir kitų pastoviųjų komisijų rinkimas.
16. Balsavimas paskirti vietą sekančiam Seimui.

17. SLA mirusiųjų narių pagerbimas.

18. Seimo uždarymas.

Pastaba: Pramoginę programą žiūrėk Seimui Rengti Komiteto leidinyje "Souvenir Program".

Jis pasiūlė ją priimti. Parėmė Elena Grigaitienė. Parlamentaras dr. Algirdas Budreckis pasiūlė, kad priėmę darbotvarkę nebūtinai laikytumėms jos eilės tvarka, bet tik numatytus punktus. Dr. Vytautas Dargis pasiūlė priimti, Dalia Bobelienė parėmė. Seimas vienbalsiai priėmė darbotvarkę su pastaba.

22. Seimo pirmininkas A. Chaplikas pranešė, kad dr. Kaziui Bobeliui, naujos SLA Pildomosios Tarybos daktarui kvotėjui, netrukus ruošiantis išvykti į Čikagą, kur jis visuomenei turi padaryti pranešimą, išimties tvarka bus pravesta priesaika. Pirmininkas pakvietė Švietimo komisijos pirm. Teodorą Blinstrubą atlikti reikalingas su priesaika surištas iškilmes-ceremonijas.

Visados dvasiniai iškilios priesaikos iškilmes, šį kartą jas vainikavo, kai prie vėliavų stovėjo du visuomenės žymūnai, buvę Alto pirmininkai, tos organizacijos garbės nariai.

Priesaikos iškilmes pravedė Teodoras Blinstrubas, priesaiką priėmė naujai išrinktas SLA Pildomosios Tarybos daktaras kvotėjas dr. Kazys Bobelis. Teodoras Blinstrubas jautriai širdingais žodžiais pasveikino naująjį SLA Pildomosios Tarybos narį dr. Kazį Bobelį.

Atsistojimu ir rankų plojimu buvo pabaigtos priesaikos iškilmes. SLA Seimo pirm. Aleksandras Chaplikas gražiais žodžiais pasveikino dr. K. Bobelį.

23. Seimo pirm. Aleksandras Chaplikas pasveikino žyriąją visuomenės veikėją Eleną Devenienę-Grigaitienę jos gimtadienio dienos proga, išskeldamas jos veiklą Vlike, Alte, SLA, Balfe. Nuo jaunystės dienų įsijungusi į visuomeninį darbą, 60 metų laikotarpyje tarnavo Lietuvai ir lietuviams, pasižymėdama idealizmu ir pasiaukojimu. Seimo delegatai ją pagerbė atsistodami, rankų plojimais ir Valio! Valio! Valio! . . . daina.

24. Seimo prezidiumui sutikus, išimties keliu, Elenai Grigaitienei skubiai rengiantis išvykti į Čikagą, buvo leista jai pasakyti savo sumanymą.

Lietuvoje dabar yra daug pasikeitimų, pragiedrulių, matyti šviesėjanti diena su laisvėjimo spinduliais, — kalbėjo delegatė Elena Grigaitienė. Ji pasiūlė pasinaudoti proga, ir, inž. Vytautui Šliūpui šiomis dienomis išvykstant į Lietuvą, įgalioti jį, kad perduotų Tėvynei ir visiems lietuviams SLA Seimo sveikinimą.

Šį sumanymą priimti pasiūlė Eva Martin, parėmė Jennie Linkus. Seimas vienu balsu pritarė.

25. Turėjo sekti SLA prezidento Povilo P. Dargio raportas. Jam dėl ligos negalint dalyvauti Seime, Seimo pirm. Aleksandras Chaplikas pakvietė tą raportą perskaityti Tėvynės redaktorių Joną Valaitį.

Išsamų raportą meniniu jautrumu ir aiškumu, perskaitė Jonas Valaitis.

SLA PREZIDENTO RAPORTAS

Gerbiameji SLA 63-čiojo Seimo Atstovai!

Man didelė garbė duoti pranešimą pirmajame naujojo Susivienijimo šimtmečio seime. Man, kaip Susivienijimo Prezidentui, jau tenka duoti raportą keturiolikta kartą. Dalyvavau, kaip jaunuolių komisijos narys, SLA penkiasdešimt metiniame jubiliejiname seime, vadovavau SLA deimantiniam ir šimtmetiniam seimui. Dabar duodu pranešimą antrojo šimtmečio pirmojoje pakopoje. Dėkoju Lietuviskam Praamžiui, kad man buvo suteikta galimybė ir garbė tiek metų pasiaukoti ir džiaugtis mūsų brangaus Susivienijimo gyvenime, ypač džiaugtis mūsų laimėjimais.

Kaip anksčiau, taip ir dabar pateiksiu Seimo dalyviams bendrą 1986-1989 metų laikotarpio Susivienijimo veiklos, jo gyvenimo ir rūpestių vaizdą. Nesigilinsiu į smulkmenas bei skaičių lenteles, nes tokie duomenys prideramai bus SLA Sekretorės, SLA išdininės ir išdo globėjų raportuose.

Nuo 100 metų sukaktuvinio SLA 62-trojo Seimo Chicagoje, man ir kitiems SLA Pildomosios Tarybos nariams teko vykdyti Seimo nutarimus ir atlikti svarius sprendimus, kuriais vadovavomės per paskutinius tris metus. Svarbiausi reikalai buvo naujieji 1980 CSO mirtingumo lentelių bei polisų-paliudijimų įvedimai, pritaikymas prie federalinių ir valstybinių naujų įstatymų, kurie liečia apdraudas; SLA centrai padarytos žalos atitaisyimas teisminiu keliu; nauji SLA turto investavimai, kurie nešė didesnes palūkanas. Pildomajai Tarybai prie širdies buvo Sukaktuvinio Seimo nutarimas, atleisti SLA narius, kurie jau yra virš 85 metų amžiaus, nuo visų mokesčių, tiek nuo premijų mokėjimų, tiek nuo kitų fondų mokesčių.

Esu dėkingas Susivienijimo kolektyvinei išminčiai už gerų bendradarbių išrinkimą! Užtat, pradėdamas šį savo pranešimą, noriu pareikšti padėką savo bendradarbiams, Pildomosios Tarybos nariams už jų rūpestingumą, patarimus ir darbo talką. Ypatingą padėką reiškiu SLA Sekretorei Genovaitė Meiliūnienėi, kuri visuomet ištikimai atliko visus darbus, kartais sunkiomis sąlygomis. Ji, lyg ta Daukanto pasakėčios "pilkoji pelytė", sugebejo nugalėti visas kasdienines itin ypatingas bėdas.

Žinoma, ir kiti Pildomosios Tarybos nariai suprato reikalą, ir jie nuoširdžiai padėjo kur-kas ir ką galėjo atlikti. Del pablogėjusios sveikatos ir kitų priežasčių iš SLA Pildomosios Tarybos pasitraukė Aleksandras Chaplikas ir Povilas Šukis. Gaila nustoti gerų vyrų. Tačiau, turiu jų užtikrinimą, kad jie nuo mūsų brangaus Susivienijimo nesišalina ir ryžtasi toliau veiksmingai Susivienijimui darbuotis.

Finansinis SLA Pajėgumas

Prisimenu, jog Sukaktuviniame Sieme teko pasigirti, kad nežiūrint ekonominių svyravimų, žengiant į organizacijos šimtmetį SLA pajėgumas, ar "solvency", siekė fantastišką 170.9%! Tuo metu, kiekvieno mūsų nario įneštai šimtainei Susivienijimas dengė \$170.94 suma!

Ši stebuklinga tendencija tęsėsi per paskutiniuosius trejus metus. Štai ką rodo mūsų finansinė statistika: 1986 m. gruodžio 31 d. Susivienijimo piniginis pajėgumas, ar solvency, siekė 172.76%. 1987 m. gruodžio 31 d. mūsų bendras turtas buvo \$3,609,277, o pajėgumas, tai yra, fondams nepaskirstyto perviršiaus santykis su bendrąja atsakomybe, buvo 174.04%. Pastaruoju metu, reiškia, 1988 m. gruodžio 31 d. mūsų bendras turtas siekia \$3,609,958, o solvency pakilo iki 177.34%! Tai yra slig finansinis stovis, lyg kurio gali pavydėti komercinės draudimo bendrovės, kurių bendras pajėgumo vidurkis tesiekia tik 107%!

Per eilę metų sekdamas šį polinkį, dar pasitardamas su aktuaru ir kitais apdraudos žinovais, priėjau išvados, kad šio SLA "stebuklo" priežastys yra:

- 1) atsargus organizacijos išlaidų tvarkymas.
- 2) pelningesnio investavimo bonų rinkoje parinkimas ir
- 3) mūsų narių mirtingumo ratos sumažėjimas. Žinoma, mirtingumo nepristabdysim, bet mano manymu, yra sekinos pirmosios dvi priežastys naujojoje vadovybės kadencijoje.

Potvarkiai ir Aktuariniai Reikalai

SLA Seimuose Dažnai iškildavo pasiūlymų ir argumentų, kurie, tikroviškai žiūrint; neįvykdomi. Susivienijimas neveikia tuštumoje. Į jį veikia federaliniai įstatymai, įvairių valstijų įstatymai ir potvarkiai. Pagaliau, reikia gi skaitytis su mirtingumo patirtimi, kurį vadiname aktuariniu mokslu. Deja, gaila, neturime lietuvių kilmės aktuarų. Todėl turime pasitenkinti samdiniais—aktuarais-konsultantais—patarėjais kitataučiais. Kaip SLA prezidentas, aš esu atsakingas prieš federalines įstaigas bei 10-ties valstijų draudimo departamentų!

Per pastaruosius tris metus buvo dvi ypatingos problemos: prisitaikymas prie IRS (Internal Revenue Service) "naujos gyvybės draudimo definicijos" (tikslu išvengti federalinių mokesčių) ir 1980 CSO mirtingumo lentelių bei įvedimas naujųjų polisų ir jų įvairių valstijų draudimo departamentuose patvirtinimas.

Kaip jau per eilę metų operavome Bruce & Bruce Consulting Actuaries bendrovės patarimais. Man per dažnai asmeniškai teko: telefonu, laiškais ir net asmeniškai susitik., sueiti su R. E. Bruce, ir jo kolega John Sabo. Jų patarimai ir paaiškinimai apdraudos stityje buvo remiami, jai kur reikėjo daryti techniškus sprendimus.

Mūsų aktuarai taip pat ištiria išanalizuoja mūsų bendrąjį finansinį stovį mokslišku preciziškumu! Tad, kai gauname jų SLA stovio vertinimus, yra kuo džiaugtis. Štai, po jubiliejinio seimo, mūsų "Actuarial Report on 1986 of Operations" aktuaras R. E. Bruce pažymėjo: "The members can have 100% confidence that all of their claims will be paid in full as they arise." Jis toliau patarė: "The Alliance must continue to provide vigorous support to its "Centennial Membership Drive" and to introduce a single payment life plan on the 1980 CSO table." Atseit, pastebėjo, jog "Nariai gali šimtu nuošimčių pasitikėti, kad Susivienijimas sumokės visas jų pomirtines laiku," ir patarė: "Susivienijimas turėtų tėti didesnėmis pastangomis savo "Šimtmetinį Narių Vajų" ir turėtų įvesti vieno mokesčio visos gyvybės polisą pagal 1980 CSO lentele."

SLA turtų tikrinimą-reviziją atliko Pennsylvania draudimo departamento egzaminieriai tarp 1987 m. gruodžio ir 1988 m. vasario mėn. Apie tai platesnį pranešimą paruoš SLA Sekretorė.

Man visvien malonu pranešti, kad egzaminieriai pareiškė pasitenkinimą, kad SLA savo fraternalinę veiklą atlieka ir kad SLA knygos tvarkomos tiksliai, ir labai aiškiai. Čia reikia atiduoti kreditą poniai G. Meiliūnienei už pavyzdinai vedamą knygvedybą.

Maždaug tuo pačiu laiku Internal Revenue Service irgi atliko ir savo reviziją. Štai ką 1988 m. pradžioje mums IRS pranešė: "We are pleased to tell you that as a result of our examination for the above period we will continue to recognize your organisation as tax-exempt."

Lietuviškaiariant, IRS mums pasakė: "Mes esame patenkinti jums pranešti, kad kai mes patikrinome virš minėtąjį laukotorpį mes ir toliau pripažinsime jūsų organizaciją, kaip atleistą nuo mokesčių."

1988 metų pabaigoje reikėjo paruošti ir įteikti 1980 CSO lenteles ir formas Pennsylvania Draudimo Departamentui. Gavus jų aprobavimą, tas pačias formas išsiuntinėjome kitų valstijų draudimo departamentams. Kitaip sakant, laiku sutvarkėme reikalus, kad mūsų organizatoriai galėtų ir toliau mūsų apdraudas platinti.

Atliktieji Darbai

Pirmoje eilėje, SLA Pildomoji Taryba yra atsakinga prieš Seimą, kaip SLA aukščiausiąją instituciją. Man, kaip prezidentui, reikėjo prižiūrėti, kad įvairūs SLA Seimo nutarimai pageidavimai būtų laiku įvykdyti. Galiu, pasididžiudamas tvirtinti, jog visi nutarimai ir pavedimai buvo įvykdyti 1986-1989 metų laikotarpyje!

Keli klausimai verti paaiškinimo. Atseit, 1986 m. rugsėjo 13 įvyko Pildomosios Tarybos narių pasitarimas SLA centre New Yorke. Tuo metu rugsėjo 18 d. aš, SLA sekretorė G. Meiliūniene ir išdininkė Kristina Austin pasitarė su Baltimorės investicijų firmos Legg-Mason atstovu-patrarėju Joseph Zunic. 1987 m. vasario 27-kovo 3 buvau New Yorke, kur kartu su sekretore ir išdininke peržiūrėjome aktuaru paruoštąsias metines apyskaitas (annual statements) ir jas patvirtinę su notaro antspaudais, nusiuntėm valstijų draudimo departamentams. Ta pačia proga, teko pasitarti su TĖVYNĖS redaktorium Jonu Valaičiu, mūsų organo TĖVYNĖ reikalais.

Buvo iškilus rimta bėda, kai mūsų kaimynas, Benabi Realty pradėjo šalimais mūsų centro statyti daugiaukštį namą, tai yra, 309 30th Street sklype. Kaip jau žino SLA nariai iš TĖVYNĖS pranešimų, SLA pastatui buvo padaryta nuostolių. Kai pastatui įvyko struktūriniai nusilpnėjimai, užtat nuosavybės komisija turėjo itin daug darbo pašvęsti reikalui išspręsti.

Man, kaip nuosavybės komisijos pirmininkui, teko, tais reikalais drauge su Sekretore Meiliūniene tartis su mūsų SLA teisiniu patarėju Steponu Bredes. Turėjome pasamdyti advokatą, architektą ir statybos kontraktorių, su kuriuo 1987 m. kovo mėn. pasirašėme sutartį. Netrukus O'Sullivan & Fleming General Contracting Co. Inc. pradėjo pagrindinius remontus. SLA namo vakarinė siena, kuri priglausta prie 309 West 30th Street sklypo turėjo būti tinkamai sutvirtinta,

sucementuotas naujas šaligatvis iš priekio ir kiemo, sutvarkytas grindinys pagal miesto namų inspekcijos specifikacijas. Tuo būdu mūsų pastato grindys viduje buvo iš naujo išdėstytos metaliniais balkiais. Reikėjo sutartį su rangovu Fleming tvarkyti, nes atsirado anksčiau nepastebėtų kliūčių, iš ko susidarė nuostolių. Pagaliau, advokatui ir architektui tarpininkaujant 1988 m. vasario 27-29 d.d. vengiant teismo proceso susitarėme su kaimynu Benabi Realty ir jo architektu. Pastarieji už padarytuosius nuostolius Susivienijimui apmokėjo \$75,000!

1987 m. gruodžio 16 d. New Yorke tariausi su SLA Sekretore ir aktuaru pavaduotoju John Sabo.

1988 m. sausio 23 d. vėl nuvykau į New Yorką, į SLA centrą, tartis įvairiais aktualiais klausimais su viceprezidentu Aleksandru Chapliku, sekretore G. Meiliūniene, įstatų komisijos nariu A. Budreckiu ir Tėvynės redaktorium J. Valaičiu.

1988 m. liepos 20 d. vėl tariausi su sekretore SLA centre. Tada aptarėme centro namų remontus, naujų polisų įvedimą, ryšium su 1980 CSO lentelėmis, organo Tėvynės reikalus ir SLA narių, susilaukusių 85-erių metų amžiaus atleidimą nuo visų SLA mokesčių, taip pat SLA narių vajaus reikalais.

1989 m. vasario mėn. mane pavadavo viceprezidentas Aleksandras Chaplikas, kuris mano vietoje, patikrino ir pasirašė 1988-ųjų metinę apyskaitą—annual statement.

Posėdžiai

Pagal SLA konstituciją, tarpseiminiame laikotarpyje Susivienijimo reikalus aptaria, sprendžia ir vykdo SLA Pildomoji Taryba reguliariuose suvažiavimuose ar posėdžiuose. Suvažiavimo dažnumą, laiką ir vietą tenka nustatyti prezidentui-man. Kartu su sekretore paruošiam suvažiavimo sesijų darbotvarkę. Reikalui esant, kilus ypatingiems klausimams, kaip pavyzdžiui buvo namų remonto reikalui, man teko paruošti krivulę (kurią paštu gavę Pildomosios Tarybos nariai raštiškai parėmė. Tuo būdu nereikėjo šaukti ypatingo suvažiavimo, sutaupėm laiką ir galėjome padaryti reikiamai greitą sprendimą be formalaus suvažiavimo).

1986-1989 m. laikotarpyje įvyko keturi Pildomosios Tarybos suvažiavimai. Kai paruošėm šį raportą, taip pat įvyko priešseiminis suvažiavimas 63-čiojo Seimo išvakarėse.

Mūsų pirmasis, vadinamas poseiminis suvažiavimas įvyko 1986 m. liepos 4-5 d.d. Essex Inn viešbutyje, Chicagoje. Atlikome teisinius formalumus (pasirašėme bankų paliudijimus, išpildėme patikėtinių formas ir pn.), naujoji Pildomoji Taryba pasiskirstė darbo pareigomis. Šalia tiesioginių pareigų, Pildomosios Tarybos nariai taip pat įeina į darbo komisijas. Sudarėme sekančias darbo komisijas: 1) Tautos ir kultūros reikalams—P.P. Dargis, A. Chaplikas ir Christine Austin; 2) Investmentams—P.P. Dargis, G. Meiliūniene ir C. Austin; 3) Nuosavybėms—P.P. Dargis ir G. Meiliūniene; 4) Imigrantų reikalams—A. Chaplikas, J. Milleriūtė ir dr. Vytautas P. Dargis; 5) Moksleiviams—dr. Vytautas Dargis, J. Milleriūtė ir P.J. Šukis; 6) Vajaus—P.P. Dargis, A. Chaplikas ir G. Meiliūniene.

Nors kaip ex-officio pirmininkas įeinu į visas Pildomosios Tarybos darbo komisijas, buvau ypatingai išrinktas dalyvauti šių komisijų darbuotėje: Tautos ir kultūros reikalams, Investmentų, Nuosavybių ir Vajaus. Daugiausia laiko ir jėgų paskyriau šių komisijų rūpesčiams.

Kadangi SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimų ištisi protokolai buvo paskelbti Tėvynėje, kurią gauna kiekviena SLA Seima, čia detaliu nekartosiu ir į svarstomuosius dalykus nesigilinsiu.

Po poseiminio suvažiavimo mūsų Pildomoji Taryba suvažiavo posėdžiams tris kartus, būtent: 1987 m. rugsėjo 25 d. SLA centre New Yorke; 1988 m. vasario 27 New Yorke ir 1988 m. rugsėjo 9 d. New Yorke. Suvažiavimai tęsdavosi tris-keturias dienas. Kiekvienas suvažiavimas posėdžiavo po 5-7 darbo sesijas.

SLA taip pat panaudodavo Amerikos Lietuvių Tarybos metinius suvažiavimus dalyvaujant juose sueiti ir tartis su Pildomosios Tarybos nariais Chicagoje.

Ryšiai su SLA Kuopomis ir Veikėjais

Noriu pabrėžti, jog man, kaip SLA prezidentui, nuolat tenka įsigilinti į beveik visus organizaciją ir jos narius liečiančius klausimus. Nemažai skubių klausimų teko išspręsti paprastais telefoniniais pasikalbėjimais su Pildomosios Tarybos ir su SLA pastoviuųjų komisijų nariais bei su kuopų veikėjais ir organizatoriais.

Užvedžiau ir tebevedu platų susirašinėjimą su apskričių ir kuopų veikėjais. Kiek laikas ir sąlygos leido mielai dalyvavau Pittsburgho apylinkių kuopų susirinkimuose ir pobūviuose. Žinoma, dažnai susilaukiu kvietimų iš toliau nuvykti ten. Štai, 1988 m. rugsėjo 30 d. Chicagoje tariausi su ten gyvenančiais SLA Pildomosios Tarybos nariais ir su SLA 6-osios Apskrities veikėjais. Teko sueiti su New Yorko-New Jersey kuopų veikėjais, kai SLA centre įvyko Lietuvos Nepriklausomybės Šventės minėjimas vasario mėn. pabaigoje.

Deja, nevisuomet galiu patenkinti broliškujų kvieslių. Tekdavo paprašyti kitų, arčiau gyvenančiųjų Pildomosios Tarybos narių tokiais atvejais mane pavaduoti.

Mūsų kuopos laikosi! Nuo praeito Seimo, kada turėjom 180 kuopų, jų skaičius sumažėjo tik iki 176 kuopų. Priežastis, kad kelios kuopos būtinai turėjo susijungti. Didžiausias sunkumas kuopose yra naujų patstoviai dirbančiųjų finansų sekretorių suradimas ir pareigose paskyrimas. Jau turime tokių kuopų, kur jaunesnieji nariai perėmė finansinę atskaitomybę. Tai yra džiuginantis ženklas. Tikiuos, kad ir kitos kuopos galės jaunesnius narius užverbuoti eiti pareigas. SLA centro raštinė visuomet mielai padės naujoms ir jaunesnėms valdyboms susipažinti su mūsų veiklos procedūra.

Stengiantis išlikti fraternaline, pašalpine ir demokratine institucija, Susivienijimui būtina įstatymdaviams ir lietuvybei parodyti savo gyvumą per SLA kuopų susirinkimus bei parengimus ir apskričių suvažiavimus. Veiklios kuopos yra gyvos kuopos, kurios sugeba į mūsų organizaciją įtraukti naujų žmonių.

Narių Klausimas

Susivienijimui narių vajai yra SLA gyvybinis klausimas. Mūsų organizacijos gerovė pareina nuo didesnio narių skaičiaus. Kitaip sakant, nuo SLA augimo. Žmonės nariai yra tikrasis Susivienijimo kapitalas, o ne doleriai, bonai ir vertybės popieriai. Juk, mes esame visame pasaulyje seniausiai patriotiška veikianti o ir broliška pašalpinė lietuvių draugija!

Pakartosiu tą šventąją teisybę: Pats pagrindinis mūsų turtas yra Susivienijimo nariai! Tik narių gausumo dėka sukauptas turtas, taip pat yra ir moralinis kapitalas. Anot vėliausios finansinės apyskaitos, 1988 m. gruodžio 31 d., SLA turi 4,358 narius, kuriuos dengia \$3,311,413 vertės apdraudos suma!

Taip, bet organizaciją reikia matuoti ne vien kiekybe, bet ir narių kokybe. Nuo praeito seimo amžinybėn nukeliavo nemaža šaunių ir veiklių veikėjų: Petras Vilkelis

(260 kp.), šimtmetinio seimo rengimo komisijos pirmininkas; J. Strazdas, 236 kp. pirm., P. Januška (352 kp.), Pranė Mačiukienė (260 kp.), Feliksas Motūzas (260 kp.), Valentina ir Steponas Minkai (43 kp.), adv. Suzana Šalnierė (43 kp.), SLA garbės narė Euphrosinė Mikužytė (313 kp.) ir Marija Stravinsky-Palovis (64 kp.).

Šie mūsų brangūs broliai ir sesės buvo nuoširdūs SLA veikėjai! Kaip netekome nuoširdžių veikėjų, gretose atsirado didelė spraga. Kas dingo, tai skaitykime dingus. Tačiau nereikia nusiminti. Vis dėlto ateina jaunesnių žmonių. Po veterano Kazio Mačiuko-sūnus Charles Mack mielai įstojo į įstatų komisiją, jaunas Jurgis Kryžanauskas tėvo vieton iš 115 kp. pateko į SLA jaunuolių komisiją. Net jaunas Ričardas Gudell-Gudelis pasisiūlė mūsų jubiliejiniam seimui ambicingai pranešti ateities viziją. Lawrence, Mass. kuopos jaunos kartos atstovas Jonas Stundža Jr. sielojasi lietuviškos išlaikymu. Tai vis pozityvūs ženklai, kad mūsų bočių principai ir siekiai dar tebėra gyvi!

Narių skaičiui Susivienijime padidinti reikia jo nariams-veikėjams ir organizatoriams paprasto dalyko – mažo-mažučio noro ir pasiryžimo kalbinti savo bičiulius, draugus, pažįstamus, o ypač savo šeimos narius įstoti į Susivienijimą. Garantuojau, kad jei kiekvienas mūsų nuoširdžiai prikaltintų bent po vieną artimą prisidėti prie mūsų garbingosios organizacijos, netrukus mūsų narystė padvigubėtų! Mes visi turime ypatingą dėmesį kreipti į jaunimą. Juk, norėdamas į savo eiles įtraukti naujų jėgų, Susivienijimas negali remtis vien gražiais žodžiais. Turim visur ir visiems teisingai ir viešai pabrėžti, kad šelpiame jaunimo organizacijas, kad einantiems aukštuosius mokslus jaunuoliams duodame stipendijas.

Nors su Jubiliejiniu Seimu iš tikrųjų turėjo pasibaigti šimtmetinis narių vėjus, 1986 m. liepos 5 d. naujoji Pildomoji Taryba, mano manymu, visai teisingai ir logiškai, nutarė *Šimtmetinį narystės vėjų pratęsti iki bus paskelbtas naujasis vėjus!* Taip pat nutarta pratęsti ir premijų davimo laiką organizatoriams. Tai buvo apskaičiuotai padaryta ir dėl kelių rimtų priežasčių:

1) ne visi organizatoriai buvo suspėję laiku pristatyti naujų aplikacijų. Kai kurios aplikacijos turėjo būti iš naujo perrašytos dėl netikslumų.

2) Reikėjo išsiaiškinti, kaip Internal Revenue Service galutinai definuos "gyvybės draudimą" (tiksliau: life insurance and endowments). Ir...

3) reikėjo paruošti naujus paliudijimus-certifikatus, pagrįstus 1980 m. CSO mirtingumo lentelėmis.

Savaime aišku, tai viskas užtruko. Sekretorė savo raporte tai viską išdėstys smulkiau ir pateiks pratęstojo vėjus rezultatus.

Tebereiškiu tik tą, kad naujieji paliudijimai buvo paruošti ir valstijų draudimo departamentų užtvirtinti. SLA Pildomoji Taryba dar svarsto naujojo poliso rūšies įvedimą.

Lietuvos Laisvinimo Akcija

Nuo pat to laiko kai Sovietai Lietuvą okupavo Susivienijimas Lietuvių Amerikoje remia Amerikos Lietuvių Tarybos ir jos ryžtą išlaisvinti pavergtąją Lietuvą iš Sovietų jungo. SLA buvo ir tebeliko viena pagrindinių, galima tvirtinti viena kertinių organizacijų, kurios sudaro ALTO branduolį. Nuo Jubiliejinio SLA seimo ALTO direktorių suvažiavimuose Susivienijimą pastoviai atstovaujantys Aleksandras Čaplikas, Christine Austin ir Povilas P. Dargis. Man, kaip SLA prezidentui, taip pat tenka eiti ALTO centro valdybos vicepirmininko pareigas. Laiks nuo laiko dalyvaujant ir ALTO metiniuose suvažiavimuose – konferencijose pirmininkauti. 1986 m. spalio 18 d. dalyvavau, ne tik ALTO metinėje konferencijoje, bet ir turėjau progos pasitarti Susivienijimo reikalais su Chicago ir apylinkių SLA kuodu veikėjais.

1987 ir 1988 metais nebepajėgiau ir negalėjau dalyvauti ALTO metiniuose suvažiavimuose. Tačiau galiu konstatuoti, jog SLA gerai atstovavo Aleksandras Čaplikas ir Christine Austin. Po suvažiavimų ALTas suruošdavo banketus su koncertais. Mūsų Susivienijimas įvedė gražią tradiciją, būtent, kasmet ALTO banketo metu būna paruoštas bent vienas SLA veikėjų stalas!

ALTą remiu dar ir kitaip: Vasario 16 d. rinkliavos proga, kasmet parašiau ne tik SLA organe Tėvynėje, bet ir taip pat draugiškoje lietuviškoje spaudoje. atsišaukimą-paskatinimą remti ALTą. Taip pat kiekvieną progą panaudojau savo radijo programoje Pittsburghe išgarsinti ALTą. Nors ne taip dažnai nuvykstu į Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdžius, bet palaikau glaudžius ryšius su ALT vadovybe ir raštine telefonu.

Mūsų organas Tėvynė skelbia, ne vien ALTO atsišaukimus ir pranešimus, bet taip pat panaudoja Vyriausiojo Lietuvai Išlaisvinti Komiteto, Lietuvių Bendruomenės ir kitų patriotinių lietuviškų organizacijų pranešimus.

Reprezentacija

Kaip Susivienijimo prezidentas, atstovauju organizacijai santykiuiančiai ir su kitomis lietuvių organizacijomis ir su Amerikos federalinės ir valstijų valdžių bei visuomenės sluoksnių atstovais. Kadangi susidariusios aplinkybės man ne visada leisdavo asmeniškai konferencijose ir kongresuose dalyvauti, tai pasistengdavau bent raštu, SLA vardu, tokių konferencijų rengėjus pasveikinti.

Šalia pareigų Amerikos Lietuvių Tarybos centro valdyboje, dar esu Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros C.V. pirmininkas ir Lietuvių Tėvynės Mylėtojų Draugijos C.V. vicepirmininkas. Šios organizacijos buvo visada Susivienijimui draugiškos. Jų narių tarpe yra daug SLA žmonių. Turime dar draugiškus santykius ir su Lietuvių Katalikų Susivienijimu Amerikoje.

Virš 50 metų vadovaudamas Pittsburgh, Pa. lietuvių radijo valandėlei su žmona Gertrūda, nepraleidžiu progos oro bangomis išgarsinti mūsų Susivienijimą.

1986 m. liepos 5 d. SLA Pildomoji Taryba nutarė įrašyti Susivienijimą į New Jersey Fraternalinį Kongrą, nes New Jersey turine kuopų ir nemažai narių, kurie toje valstijoje gyvena ir yra tos valstijos pripažinti ir garbingi veikėjai!

1986 m. spalio 26-27 d.d. su sekretore G. Meiliūniene dalyvavome, kaip SLA atstovai, Fraternal Congress of Pennsylvania metiniame suvažiavime, įvykusiame Wilkes-Barre, Pa. Ten būdani turėjome progos sueiti ir pasitarti su Nellie Bayoras-Romanas ir kitais tos apylinkės SLA veikėjais.

Sueidami su kitų tautybių fraternalistais, kaip, su kroatais, lenkais, ukrainais ir vengrais, stengiuos patirti, kaip jie sprendžia panašias organizacines problemas, kurias turi mūsų Susivienijimas. Pittsburghe dažnai sueinu su kelių kitų fraternalinių draugijų pirmininkais-prezidentais. Dalyvavimas fraternalistų kongrese bei konferencijose ir net asmeniškai sueinant su jų vadais suteikia progos labai plačiai ir naudingai pasiformuoti.

Baigiamasis Žodis

Esu SLA seimo delegatams dėkingas už tai, kad nesigailėjote nei savo jėgų, nei savo laisvo laiko atvykti į šį antrojo šimtmečio pirmąjį seimą. SLA 63-čiojo Seimo delegatams ir svečiams nuoširdžiai linkiu sėkmingai ir darniai aptarti, svarstyti ir išspręsti visiems rūpimus klausimus. Nuo jūsų, mielieji delegatai ir delegatės, nutarimų priklausys mūsų organizacijos ateitis.

Taip pat prašau, tegul man būna leista visų delegatų ir savo vardu pareikšti lietuvišką nuoširdžią padėką Clevelando Seimo Rengimo Komitetui už jų rūpestį ir didelį triūsą ruošiant šį reikšmingą seimą ir už mums visiems suteiktą palankiausiomis sąlygomis čia posėdžiauti.

Fraternalizmo ženkle, reiškiu padėką mūsų Susivienijimo artimiesiems bendradarbiams: Pildomosios Tarybos nariams, Pastoviųjų komisijų nariams, Apskričių ir kuopų valdyboms, SLA centro tarnautojams, organizatoriams ir visiems kitiems geradariams. Jūsų broliškasis bendradarbiavimas ir sugyvenimas yra mūsų visų Susivienijimo pamatas!

Tad, broliai ir sesės, prie rimto darbo!

Tegyvuoją Amerikos lietuvių fraternalizmas!

Tegyvuoją Susivienijimas!

Broliškai,

Povilas P. Dargis

Nellie Bayoras pasiūlė šį prezidento raportą priimti su pagyrimu. Josephine Miller pasiūlymą paantrino. Seimo delegatai vienbalsiai priėmė prezidento raportą.

26. Seimo pirm. A. Čaplikas pavedė Seimo pirmininkavimą A. Budreckiui, kad jis galėtų pagal procedūrą padaryti savo pranešimą.

27. SLA viceprezidento Aleksandro Čapliko išsamus veiklos ir darbų pranešimas buvo priimtas toks, koks jis buvo atspausdintas SLA Seimo Darbų Knygoje būtent:

SLA Viceprezidento Raportas

Brangiosios delegatės ir brangūs delegatai!

Man sunku tikėti, kad prabėgo trys metai nuo SLA Jubiliejinio Seimo, įvykusio Chicagoje. Rodos, kad ne taip seniai buvau tam Seimui davęs raportą. Žodžiu, gyvenimas, kaip ir mūsų brangusis Susivienijimas, nestovi vietoje! Įvyko daug pasikeitimų. Per tuos paskutinius tris metus buvo daug pastangų ir darbo. Rezultatas toks - mūsų SLA tvirtas! Nugalėjome visas krizes ir rūpesčius. Bet apie tai detališkai praneš SLA Sekretorė sesė Meiliūniene.

Šį kartą pateikiu pranešimą, apimantį mano veiklą nuo šimtmetinio Seimo, t.y., nuo 1986 m. liepos-July 4-5 d.d. poseimininio Pildomosios Tarybos suvažiavimo iki 1989 m. gegužės 1 d. (raporto "deadline datos").

Galbūt dažnas pagalvos, kad Susivienijimo viceprezidentas neturi jokių pareigų, jis maždaug esanti tik figūra, kaip Amerikos viceprezidentai. Toli gražu taip nėra! SLA Konstitucijos Ketvirtajame Skyriuje, Šeštajame paragrafe aiškiai nusakyta: "6. Susivienijimo Vice-Prezidentas privalo: (a) Nesant Prezidentui eiti jo pareigas. (b) Užimti Prezidento vietą šiam dėl bet kokių priežasčių pasitraukus iš pareigų. (c) Atlikti kitas pareigas, kurios jam privalomos kaip Pildomosios Tarybos nariui ir kaip įvairių pastovių komisijų patariamajam nariui. (d) Raštu pranešti būsimajam trimetiniam Seimui apie savo veiklą."

Tikiu, kad vykdau paskutinįjį parėdymą, duodamas šį raportą raštu SLA Seimo Darbų Knygoje. Čia gali būti mano, kaip SLA vadovybės paskutinis raportas. Užtat nuo pat pradžių noriu pareikšti, jog man nebuvo ir nėra svetimas Pildomosios Tarybos darbas. SLA narių valia ir 57-tojo Seimo ratifikavimu, buvau prisiektintas SLA Viceprezidentu 1972 m. birželio 29 d. Miami Beach, Floridoje, nors prezidentui Stasiui Gegužiu mirus 1971 m. lapkričio 1 d. buvau kooptuotas į Pildomąją Tarybą viceprezidento pareigas laikinai eiti. Tad, galima sakyti, kad išbuvau viceprezidentu 18 metų. Tai ilgas laikas, broliai ir sesės, užtat nutariau daugiau į tą postą nekandidatuoti. Lai mane pavaduoja jaunesnis SLA veikėjas. Visvien būkite tikri, kad iš mūsų brangiosios organizacijos veiklos nepasitrauksiu. Toli gražu ne!

Aš visada galvojau, kad žmogų reikia įvertinti už jo atliktuosius darbus. Tad prie reikalo. Šioje 1986-1989 m. kadencijoje vykdžiau pareigas pagal kiek geriausiai išmaniau. Sąžiningai atlikau visus darbus, kuriuos man SLA Prezidentas ir bendrai Pildomoji Taryba pavedė. Mano pagrindinė gairė, galiu sakyti kaip jūrininko, buvo: kompasas žiūrėk, kas geriausia Susivienijimo nariams!

Poseiminiame suvažiavime, 1986 m. liepos 5 d. Chicagoje SLA Pildomoji Taryba pasiskirstė pareigomis. Be konstitucinių pareigų, mes SLA pareigūnai patekome į vadinamas darbo komisijas. Man teko pareigos: Tautos ir kultūros reikalų, Imigrantų, ir vėjus. Imigracijos komisija per šią kadenciją nieko neveikė kadangi naujai atvykusius disidentus iš Lietuvos šelpė BALFas. Tad čia neturiu nieko konkretaus pranešti.

Kaip Tautos ir kultūros reikalų komisijos narys, drauge su prezidentu ir išdininke, Susivienijimui atstovavau Amerikos Lietuvių Taryboje-ALTe. Dalyvavau trijuose ALTO Suvažiavimuose Chicagoje. Vienais metais teko pavaduoti net mūsų prezidentą ir pravesti vieną suvažiavimo posėdį. Esu taip pat ALTO Bostono skyriaus garbės pirmininkas. Retai nedalyvavau skyriaus valdybos posėdžiose, visuomet sutikau stoti į darbą ar pateikti patarimus iš savo ilgų metų patirties. Dažnai tekdavo kalbėti per Bostono lietuvių radijo programas ir tautiečius raginti, remti Amerikos Lietuvių Tarybą savo pinigėmis aukomis.

Bostone 1988 m. pabaltiečiai įvedė naują tradiciją – "Juodojo kaspino dieną", tai yra, "Black Robbon Day" rugpjūčio 23 d. Šios dienos tikslas – pasauliui priminti Ribbentropo-Molotovo Paktą, pagal kurį diktatorius Stalinas 1940 metais birželio mėn. užėmė Pabaltijo Respublikas, ir užprotestuoti faktą, kad Sovietai šios sutarties dar ir šiandien neatsižadėjo. Teko būti Bostono pabaltiečių komiteto pirmininku rugpjūčio 23 d. Bostono rotušės aikštėje. Mūsų demonstracijoje dalyvavo 175 lietuvių, latvių ir estų su vėliavomis ir plakatais. Paruošėme vaidinimėlį. Buvo ir prakalbų. Į orą paleidom ir keletą šimtų juodų balionų, kaip simbolinį žestą. Sutraukėm nemažą publikos, nežiūrint, kad tai įvyko vasaros viduryje. Mūsų demonstraciją plačiai aprašė net ir Massachusetts valstijos du pagrindiniai dienraščiai – Boston Globe ir Boston Herald.

(Bus daugiau)

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SVEIKINIMAS

Brangūs lietuviai,

Smurtą, melą ir spaudą nešusi Sovietų Sąjungos diktatorinė, totalitarinė sistema norėjusi pavergti pasaulį jau priėjo paskutinį sugriuvimo slenkstį. Europos valstybės -- Vengrija, Lenkija, Rytų Vokietija, Čekoslovakija, Bulgarija -- viena po kitos nusikrato Maskvos pastatytų ir išlaikytų "valdovų". Tautos atgimsta laisvei, demokratijai ir neribotoms galimybėms kurti naują gyvenimą.

Daugelį metų kentėjusi, pavergta ir išblaškyta, komunistinės spaudos terorizuojama okupuotoje Lietuvoje, Sibire ir laisvajame pasaulyje, lietuvių tauta niekada neprarado savo pasiryžimo, pasišventimo ir tautinio sąmoningumo dirbti, kovoti ir aukotis dėl pilnos Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atstatymo. Po daugelio sunkių ir vargingų metų laisvės diena ateina ir mūsų tautai. Diena, kada mes atsikratysime okupanto spaudos, tapsime laisvais ir patys galėsime kurti savo ateitį. Bet kova dar nebaigta. Mes turime visi vienas kitą suprasti, bendrai nuoširdžiai dirbti, vieni kitiems padėti ir, svarbiausia, neišjungti nei vieno lietuvių dalyvavimo šios taip ilgos, sunkios kovos apvainikavime galutiniu laimėjimu.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas sveikina jus su ateinančiomis šventėmis ir naujais 1990 metais ir yra įsitikinęs, kad visų mūsų pastangos atneš mums didžiausio mūsų troškimo išsipildymą -- laisvą nepriklausomą Lietuvą. Tad dirbkime, kovokime dėl

Jūsų,
Dr. Kazys Bobelis
Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirmininkas.

VLIKO SEIMO REZOLIUCIJOS

Sveikinimas JAV prezidentui Bush

Seimas sveikina Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentą George Bush ir dėkoja jam už Lietuvos valstybės įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo politiką ir prašo kelti Pabaltijo valstybių atkurimo klausimą visuose tarptautiniuose forumuose, ir ypač būsimame pasitarime su Gorbačiovu š. m. gruodžio 2-3 dienomis.

Atsiribokime nuo skaldymo darnos

Sovietų įkvėpti ir diriguojami veiksmai tikslu sukelti neramumus, padidinti įtampą ir skaldyti gyventojų darnų sugyvenimą Lietuvoje, yra nukreipti prieš Lietuvos valstybės teritorinį integralumą.

Seimas smerkia šias pastangas ir kviečia visus Lietuvos gyventojus, nepaisant jų tautinės kilmės, atsiriboti nuo šio pobūdžio išsišokimų, kurie sudarytų papildomas kliūtis atkūrimui laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės.

Referendumo klausimu

Seimas, imdamas dėmesin pasireiškusių nerimą ir susirūpinimą, kad naujai priimtas Lietuvos Aukščiausios Tarybos referendumo įstatymas gali būti panaudotas Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą legetimacijai (įteisėjimui), pareiškia:

Lietuva yra apsisprendusi būti laisva ir nepriklausoma 1918 m. vasario 16 d. deklaracija ir tas jos apsisprendimas buvo patvirtintas Steigiamo Seimo, 1920 m.

1940 m. Lietuva tapo Raudonosios Armijos okupuota ir inkorporuota į Sovietų Sąjungą. Ši okupacija tebesitęsia ir šiandien. Sovietų Sąjungos pretenzija, kad Lietuva savanoriškai ir laisvai įsijungė į Sovietų Sąjungą, yra be jokio pagrindo ir todėl dauguma Vakarų pasaulio valstybių nepripažįsta šio įjungimo teisėtu.

Tuo atveju, jeigu referendumas būtų vykdomas, reikia, kad būtų garantuota akcijos ir balsavimo laisvė.

Remiantis Helsinkio akto principais "visi žmonės visados turėtų visiškai laisvai nustatyti kada ir kaip jie nori jų vidaus ir išorinį politinį statusą, be išorinio įsikišimo"...

Tokį įsikišimą sudaro Raudonosios Armijos dislokacija Lietuvos teritorijoje, kuris savaime sudaro spaudimą, todėl ji turėtų būti atitraukta iš Lietuvos.

Bendrai, turėtų būti taikomi bendrieji rinkimų laisvės principai pripažinti Vakarų demokratinių valstybių.

Seimas siūlo VLIKO sudarančioms organizacijoms papildyti savo sudėtį naujai atvykstančiais iš Lietuvos rezistentais.

Seimas nuoširdžiai sveikina brolius ir seseris okupuotoje Lietuvoje ir priima dėmesin gyvenimo laisvėjimo prošvaistes; su džiaugsmu konstatuoja politinio gyvenimo vadovų išmintį ir drąsą ir didelės gyventojų daugumos ryžtą bei ištvermę.

Seimas vertina okupuotos Lietuvos politinių organizacijų atstovų ir veikėjų aktyvų dalyvavimą Seimo svarstybose ir dėkoja už jų reikiamą pasitikėjimą VLIKO veikla.

(Tęsiama 10 pusl.)

Baltic Freedom Day Resolution Passes in U.S. Senate Quickly, Awaits House Action

(JBANC, Washington) The U.S. Senate passed the 1990 version of the Baltic Freedom Day Resolution on February 9. Although the Senate only returned from its holiday recess on January 23, the Baltic American Freedom League (BAFL) and the Joint Baltic American National Council (JBANC), acting as umbrella organizations, mobilized the Baltic community in obtaining 58 co-sponsors in only 14 business days.

In addition to the customary authorization and request for appropriate ceremonies, this year's resolution requests the President to:

"submit to the Congress within 60 days a statement articulating specific actions the United States Government is taking, in fulfillment of the intent of the non-recognition principle, to

"(A) support the peaceful restoration of the independence of the Baltic States.

"(B) encourage Soviet support for a peaceful transition to independence and democracy in the Baltic States."

Although passage of the resolution through the Senate was accomplished in record time, the same process needs to be repeated in the House of Representatives.

MOSCOW, Feb. 16 — Demonstrations planned in Lithuania today to commemorate its two decades of independence were blocked by a heavy Soviet police presence and harsh warnings from local Communist authorities, according to Lithuanian dissident sources reached by telephone.

Patrols of uniformed policemen and civilian auxiliaries have been circulating in the Lithuanian capital Vilnius since the weekend, stifling any spontaneous protests, said the sources, who asked not to be identified for fear that they would be punished.

The sources said that the mood in Vilnius was calm, however, with no visible scuffles or conflicts in the streets.

Nationalist activists had urged Lithuanians to place flowers in several places to mark the small Baltic republic's independence from Russia, which was declared 70 years ago and maintained until the Soviet Union occupied and annexed it in 1939 and 1940.

Soviet authorities also placed heavy restrictions on press coverage of the events in Vilnius. The Soviet Foreign Ministry invited a handful of western journalists to Lithuania for two days of meetings.

"Medialog"

"Lithuania fuming over Soviet siege," (Associated Press), The (Bergen County, NJ), Record, March 28, 1990, pp. A-1, A-14. (Soviet troops stormed two hospitals in harsh roundup of army deserters.)

Kiekvienas narys gali ir privale gauti Socijalizmo laikraštį naują narių. Skatykite vėjams taisyklės.

Lietuvos seimas pasmerkė
Molotovo-Ribbentropo paktą
ir okupaciją

New York Times praneša, kad Lietuvos Sąjūdžio Taryba rugsėjo 23 nubalsavo priimti deklaraciją, kuria 1940 m. Pabaltijo valstybių prijungimas prie Sovietų Sąjungos, skelbiamas negaliojančiu, tuo sukurdamas teisinę bazę Lietuvos atsiskyrimui nuo sovietinės imperijos.

Išklausius specialios politinės komisijos pranešimą, kuris teigia, jog Lietuva ir jos kaimynės Latvija ir Estija buvo raudonosios armijos okupuotos ir jėga bei smurtu prijungtos prie Sovietų Sąjungos, taryba priėmė viršminėtą deklaraciją 274 balsais prieš 0, dviem susilaikius.

Deklaracija visiškai priešinga M. Gorbačiovo minčiai, kurią jis paskelbė rugsėjo 19, specialiaame partijos vadovų posėdyje, buvęs, Pabaltijo respublikos savo noru įstojusios į Sovietų Sąjungą.

Panašus pasipriešinimo žingsnis padarytas pačios Lietuvos komunistų partijos, kuri paskelbė naują projektą atsiskirti nuo centrinės komunistų partijos Maskvoje, ir tapti nepriklausoma partija. Tai įvyko prieš pora dienų, kai Gorbačiovas griežčiausiai pasisakė prieš partijos "federalizavimą".

Šiandieniniai žingsniai parodo, kokią nepaprastą jėgą turi Nepriklausomybės sąjūdis Lietuvoje, nežiūrint kietų Maskvos grėšinių!

Iš trijų Pabaltijo respublikų Lietuva yra pirmoji, formaliai iškėlusios aneksijos klausimą ir okupacijos neteisėtumą. Latvija ir Estija taip pat planuoja panašius žingsnius. Visose trijose respublikose populiarūs liaudies frontai su masiniais užnugariais jau seniai reikalauja daugiau ekonominės ir politinės laisvės, įskaitant ir teisę išstoti iš Sovietų Sąjungos.

Vėliau spauda televizija pranešė, kad pats Gorbačiovas po naujų metų vyksias į Lietuvą kalbėtis su Lietuvos sudarytąja vyriausybe, stengdamasis ją įtikinti, kad nesistengtų išsijungti iš Tarybų Sąjungos.

Ieškome Elenos Pajuodytės brolių, gyvenusių Kupiškio apskrityje, Pajuodžių kaime, išvykusių iš Lietuvos į JAV 1944-1945 metais, ir gyvenusių New Yorke, arba jų vaikų, irgi tebegyvenančių Amerikoje.

Pranas Ražanskas
(Elenos Pajuodytės sūnus)
Anykščių Rajonas
Lėliūnų Paštas
Medinų Kaimas
Lithuania USSR

VLIKO SEIMO REZOLIUCIJOS

Seimas pritaria išeivijos paramai lietuviams ir jų organizacijoms ir yra už šios paramos koordinuotą ir tikslingą pobūdį. Ypatingas dėmesys yra skirtinas ne vien daiktiniam apsirūpinimui, bet ir sudarymui sąlygų pasinaudoti Vakarų pasaulio žiniomis, technologija ir kitomis laisvo pasaulio gyvenimo vertybėmis, visos Lietuvos gerbūviui kelti.

Seimas pritaria Valdybos vykdomai veiklai Europoje ir yra nuomonės, kad tokia veikla yra nuosekli, tikslinga ir plėstina nors tai reikalautų didesnių išlaidų.

Dėl Vakarų paramos Sovietų Sąjungai

Tik laisvojo pasaulio finansinė, technologinė bei politinė parama begali prailginti kolonijinės Sovietų imperijos išsilaikymą.

Kad ekonominis Sovietijos griuvimas ir toliau verstų Kremlį daryti nuolaidų pavergtosioms tautoms, VLIKo Seimas ragina patriotiškas išeivijos organizacijas ir pavienius asmenis tiesioginiai ir per spaudą įtaigoti kraštų vyriausybes neįremti be sąlygų Sovietų Sąjungos.

Seimas reiškia nuomonę, kad Vakarų parama Sovietų Sąjungai būtų tikslinga tik tuo atveju jeigu tatai pagreintų Sovietų Sąjungoje pilnos demokratijos procesą ir ypatingai Pabaltijo respublikų išsilaikymą.

Statuto keitimo reikalu

Seimas, tikslu užtikrinti Tarybos darbo tęstinumą, paveda VLIKo Tarybai ir Valdybai padaryti reikiamus pakeitimus ir juos pateikti Seimui patvirtinti.

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO PAREIŠKIMAS

VLIKo Seimas, Baltimorėje, išklauses Seimo delegatų ir okupuotos Lietuvos atstovų iš Lietuvos Laisvės Lygos, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio, Lietuvos Demokratų Partijos, Helsinkio grupės, bei Krikščionių Demokratų pranešimų apie ekonominę, socialinę, kultūrinę ir politinę padėtį Lietuvoje ir Vakarų valstybių reakciją į vykstančius Sovietų Sąjungoje pasikeitimus, taria:

Lietuvių tautos laisvė ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra tautos egzistencijos ir jos visokeriopos gerovės būtina sąlyga.

Lietuvos valstybės suverenumas priklauso lietuvių tautai, tačiau suvereninių teisių vykdymas buvo pertrauktas. Sovietų Sąjungai vykdant Stalino-Hitlerio paktą, Lietuvos valstybė tapo Sovietų Sąjungos okupuota ir įjungta į Sovietų Sąjungą. Ši sovietų aneksija didelės daugumos laisvojo pasaulio valstybių nepripažįstama teisėta.

Lietuvių tauta niekada nesusitaikstė su jos pavergimu. Tas tautos ryžtas atgauti laisvę ir nepriklausomybę reiškėsi partizanine veikla, pasyviu pasipriešinimu, gausia pogrindine spauda ir kitomis priemonėmis okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje.

Gorbačiovo vykdoma atvirumo politika palietė palaipsniui vidaus reikalus ir tarptautines politines problemas, sudarydama naują politinę atmosferą. Šioje naujoje aplinkoje per pastaruosius metus Lietuvoje tapo išvystyta plati akcija, siekiant išlaikyti tautos savitumą. Seimas sveikina pradėtą okupuotos Lietuvos ir laisvojo pasaulio lietuvių organizacijų bendradarbiavimą siekiant atkurti Lietuvos valstybės nepriklausomybę.

Ryšium su pasikeitimais Sovietų Sąjungoje, po antro pasaulinio karo sukurta Europos tvarka ėmė desintegravotis dideliu greičiu: Vengrija paskelbė naują valstybinę santvarką, Lenkijos vadovavimą perėmė solidarumo atstovas, Rytų Vokietijoje ir Čekoslovakijoje vyksta masinės demonstracijos, mitingai, reikalaujami demokratiniai reformai.

Gyvename nepaprastus laikus, kurie didžiai palietė Lietuvos gyvenimą, sukeldami naujų vilčių.

Seimas, visa tai imdamas dėmesin, kviečia viso laisvojo pasaulio lietuvius aktyviai remti Lietuvoje vykstančią demokratizaciją, persitvarkymą ir pastangas kurti Nepriklausomos Lietuvos valstybę, įpareigoja VLIKo Valdybą vystyti ryšius su okupuotos Lietuvos organizacijomis, suintensyvinti politinę veiklą laisvojo pasaulio kraštuose, derinant žygius su Lietuvos diplomatine tarnyba, PLB ir atskirų kraštų organizacijomis.

Vieningai reikalaujame, kad pasyvinė nepripažinimo politika būtų pakeista aktyvia įtraukiant Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atkūrimą į tarptautinių problemų darbotvarkę. Sujunkime savo protus ir širdis didžiajam Lietuvos tikslui atsiekti: atkurti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

1989 m. lapkričio 5 d. Baltimorė, MD

**ŽINOKITE, KAD KIEKVIENAS NARYS SAVAIMĖ YRA IR SUSIVIENIJIMUI NAUJĄ NARIŲ
IRAŠYTOJAS – ORGANIZATORIUS, SLA STIPRINTOJAS IR JO ŠEIMOS DIDINTOJAS!**

STATE OF MICHIGAN

THE SENATE

MICHIGAN LEGISLATURE

SENATOR DICK POSTHUMUS
ASSISTANT MAJORITY LEADER

STATE CAPITOL
LANSING, MICHIGAN 48913
(517) 373-0797

Senate Concurrent Resolution No. 510

Offered by Senators Posthumus, Engler, Fredricks, Arthurhultz, Conroy, Cropsey, Ehlers, Faxon, Kelly, Shinkle, N. Smith, Vaughn, Welborn, Barcia, Binsfeld, DiNello, Dingell, Geo. Hart, Irwin and Schwarz
(Representatives Bankes, Barns, Bartnik, Willis Bullard, Jr., Camp, Ciaramitaro, Clack, DeBeaussaert, DeLange, DeMars, Dunaskiss, Giese, Gilmer, Gnodtke, Griffin, Gubow, Hart, Hillegonds, Hoekman, Hoffman, Jaye, Johnson, Knight, Kosteva, Krause, Kulchitsky, Midaugh, Munsell, Muxlow, Niederstadt, Nye, Ouwinga, Porreca, Power, Profit, Rocca, Sikkema, Stallworth, Strand, Stupak, Varga, Wartner, Webb and Weeks named co-sponsors)

A CONCURRENT RESOLUTION COMMEMORATING THE ANNIVERSARY OF
THE ESTABLISHMENT OF LITHUANIAN INDEPENDENCE AND CALLING
ON THE GOVERNOR TO PROCLAIM FEBRUARY 18, 1990,
AS LITHUANIAN DAY IN MICHIGAN

WHEREAS, This year marks the Seventy-second Anniversary of the reestablishment of the independent state of Lithuania on February 16, 1918. This year also marks the 739th Anniversary of the establishment of the Lithuanian kingdom in the year 1251. Men and women of Lithuanian heritage throughout Michigan, the United States, and the world have joined in spirit to commemorate the strength and pride of Lithuanians to denounce the illegal policies of the Soviet Union with regard to basic human rights and freedoms in this country and other Baltic States; and

WHEREAS, With the reestablishment of the independent state of Lithuania in 1918, the people of this country renewed their claim to the free exercise of the rights of self-determination. Even Soviet Russia formally recognized this sovereignty by treaty in 1920, voluntarily renouncing all claims to the area. However, by 1940, the Soviet Union began its policies of colonization, ethnic dilution, and religious and political persecution within Lithuania; and

WHEREAS, Human rights and fundamental freedoms in Lithuania, as well as in Estonia and Latvia, have long suffered under the oppression of the Soviet Union, which has forced its way of life and system upon the freedom-loving people of Lithuania. This year's observance is taking place amid the atmosphere of electrifying change and hope. It is clear that, despite the absence of the right of self-determination for so long, the spirit and unity of Lithuanians remain strong and committed to the qualities and virtues that have maintained this country for over seven centuries; now, therefore, be it

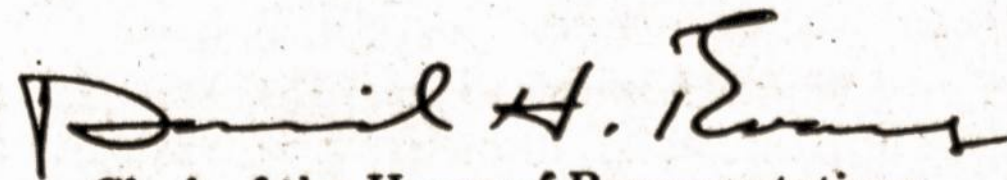
RESOLVED BY THE SENATE (the House of Representatives concurring), That tribute be hereby accorded in commemoration of the Seventy-second Anniversary of the reestablishment of the independent state of Lithuania and the 739th Anniversary of the founding of the Lithuanian kingdom; and be it further

RESOLVED, That the members of the Michigan Legislature hereby call upon the Governor of the state of Michigan to proclaim February 18, 1990, as Lithuanian Day in Michigan; and be it further

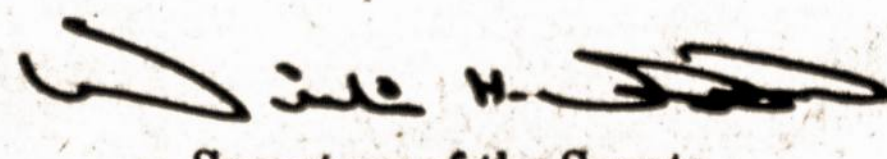
RESOLVED, That copies of this resolution be transmitted to the coordinators of this observance and to the Office of the Governor of the state of Michigan.

Adopted by the Senate, February 14, 1990.

Adopted by the House of Representatives, February 20, 1990.

Clerk of the House of Representatives

Saulius Anuzis
Administrative Assistant

Secretary of the Senate

DETROIT, MICH. MIRĖ

RASYTOJAS VYTAUTAS ALANTAS

Balandžio 23 d. mirė rašytojas-redaktorius Vytautas Alantas. Velionis gimęs 1902 m. birželio-June 18 d. Sidabrave, Naujamiesčio valsčiuje, Panevėžio apskrity.

Jaunas gyveno Kraukėnuose, Radviliškio valsčiuje ir mokėsi Šiaulių gimnazijoje, vėliau studijuoti literatūrą išvyko į Pietų Prancūziją ir baigė Montpellier universitetą. Lietuvoj visą laiką darbavosi literatūroj-spaujoj.

1934 m. Kaune redagavo Lietuvos Aidą iki 1944 m., kol Sovietų Rusija okupavo Lietuvą.

Persikėlė į vakarus, ir po keturių metų atvyko į JAV ir apsigyveno 8997 Rokindela St., Detroit, Mich.

**CENTEREACH,
LONG ISLAND, N. Y.**

Kovo 28 d. mirė Marijona Paulauskienė-Paul, SLA veiklios šeimos narė

Kovo 28 d. Centereach, Long Island, N. Y. mirė Marijona Paulauskienė, žinoma kaip Mary Paul, SLA 335 Kp. narė. Tai buvusio Tėvynės spaustuvninko Kazio Paulausko, buvusio Sandaros administratoriaus redagavusio ir leidusio satyros laikraštį Rimbas, žmona.

Velionė Marijona Paulauskienė palaidota kovo 3 d. Holy Sepulchre kapinėse, Coram, L.I., N.Y.

Į SLA įsirašė 1958 m. kovo 4 Velionis paliko žmoną Ireną, sūnus Algį ir Gintą su žmona Irena, su marčia ir anūke Laura.

Daug rašė: Parašė: ARTISTO ŠIRDIS, TARP PENKIŲ IR SEPTYNIŲ, ANT SIUBUOJANČIOS ŽEMĖS, SVETIMOS PAGAIRĖS, NEMUNAS TEKA PER ATLANTĄ, ATSPINDŽIAI TIKAMOSE, taip pat POEZIJOS EILĖRAŠČIŲ RINKINYS. Lietuvoj, Kaune teatre vaidintos dramos UŽTVANKA ir GAISRAS LIETUVOJE. Lietuvoje parašytuosius straipsnius vienoje knygoje išleido, vėliau parašė ŽYGIUOJANTI TAUTA.

Jungtinio Amerikiečių Pabaltiečių Komiteto (JBANC) nariai ir centro įstaigos tarnautojai ne vien uoliai palaiko ryšius su JAV valdžios atstovais ir Kongreso nariais, ne vien organizuoja demonstracijas Washingtone, reikalaujant panaikinti Hitlerio Stalino slaptą susitarimą ir grąžinti laisvę Lietuvai, bet ir kelia Pabaltijo laisvės klausimą savo leidiniams. Paskutiniu metu, išleido "Molotov Ribbentrop Pact 50th Commemoration August 23, 1989", taipgi išleido plačią savo darbų metinę apyskaitą: "Joint Baltic American National committee". Šio komiteto prezidentas šiemet yra ALT pirm. Gr. Lazauskas. Pirmininkauja Washingtone prof. dr. J. Genys.

Kiekvienas narys gali ir privalo gauti Susivienijimo šeimai naują narių. Skaitykite vajeus taisykles.

Istorinės paskaitos apie Dr. Joną Šliupą

Paskaita anglų kalba, tema: "Dr. Jonas Šliupas: His family, Life, and Work" skaityta sekmadienį, lapkričio 19 d., Scranton, Pennsylvania. Paskaitos organizatorius – Pennsylvania valdžios išlaikomas Anthracite Heritage Muziejus, McDade Parke, Šiaurinėje Scrantono miesto dalyje.

Paskaitą skaityti apie šį kontroversinį Pensilvanijos lietuvių imigrantą buvo pakviestas jo sūnus inž. Vytautas Šliupas, gyvenantis So. Lake Tahoe, Californijoje. Vytautas Šliupas yra "Aušrininko dr. Jono Šliūpo Archyvo" prezidentas. To Archyvo išlaidomis yra paruošta dr. Jono Šliūpo gyvenimo parodėlė – istorinės reikšmės fotografijos, jo raštai, laiškai, dokumentai ir kt.

•••

Nuo pat savo jaunystės dr. Jonas Šliupas norėjo būti rašytojas, norėjo šviesti savo tautiečius, ir norėjo dalintis savo mokslo žiniomis su kitais. Žurnalistinį darbą pradėjo 1882 metais – redaguodamas keletą knyguciu ir pagarsėjusį lietuvių tautos laikraštį "Aušra" – ir nenustojo rašyti per 62 metus iki pat savo mirties 1944 metais. Jis rašė įvairiomis temomis: šeimos auklėjimo, istorijos, sveikatos, politinėmis,

religinėmis, tautinėmis, moralinėmis, literatūrinėmis ir biografinėmis. Jis rašė apie Lietuvos praeitį ir apie savo tautos norus būti laisvais. Jis ypač kovojo dėl Lietuvos laisvės atkūrimo.

1988 metais, dr. Jonas Šliupas su šeima įsikūrė tuolaikineje Amerikos lietuvių sostinėje Shenandoah, Pennsylvania. Prieš tai jis 4 metus gyveno ir aktyviai veikė Brooklyne, New Yorke. Vėliau jis ilgą laiką vertėsi daktaro amatu Scrantone, No. Main Avenue.

1917 m. balandžio 26 d. dr. Jonas Šliupas, su savo dukterimi dr. Aldona Šliūpaite, per San Francisco ir Pacifiko Ramųjį Okeaną išplaukė į Revoliucijos apimtą Rusiją. Po trumpo ten vizito pasitaręs su lietuviais tremtiniais, dr. Jonas Šliupas išvyko toliau į Stockholmą, Švediją, kur spalio mėn. buvo sušaukta 2-oji Stockholme Pasaulio Lietuvių Konferencija. Čia jis su kitais tautiečiais pagelbėjo suformuluoti Lietuvos laisvės deklaraciją, kuri buvo paskelbta Lietuvoje, vasario 16 d., 1918 metais. Šios Stockholmo konferencijos metu dr. Joną Šliupą pirmasis ir vienintelis, Amerikos lietuvių vardu, pareiškė lojalumą Lietuvos Tarybai.

SVARBUS PRANEŠIMAS

VISIEMS KUOPŲ FINANSŲ SEKRETORIAMS, ORGANIZATORIAMS ir NARIAMS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ŠIMTMETINIS JUBILIEJINIS Vajus pasibaigė 1989 m. sausio 1 dieną.

Siekdami sustiprinti organizaciją ir pagyvinti jos veiklą, nuo 1990 metų sausio 1 dienos yra skelbiamas naujas narių prirašymui VAJUS, pavadintas:

SLA "ŽENGIANT Į ANTRĄJĮ ŠIMTMETĮ"

ŠIUO Vajaus metu siūloma, kaip naujai prisirašantiems, taip ir seniesiems nariams, užpildžius suprasintas NON-MEDICAL (be sveikatos patikrinimo) aplikacijas, įsigyti šias apdraudas pagal naujas 1980 SCO Mokesčių Lenteles:

1. Viso Amžiaus mokamą – Ordinary Life
2. 20 Metų Mokamą-viso amžiaus – Twenty Payment Life
3. Single Premium Life – Mokesčiai už apdraudą sumokami vienkartiniai, iš karto. Ši nauja apdraudą ypač naudingą vaikams ir jaunuoliams.
4. Akcidentalinę apdraudą tokioje sumoje, kokioje narys yra apsidraudęs ir galioja tik iki 70 metų amžiaus. Vaikams akcidentalinės apdraudos neduodama.

Apsidrausti gali sekančiomis pinigų sumomis:
Nuo 1 iki 60 metų – \$1,000 - \$5,000
Nuo 60 iki 70 metų – \$1,000 ar \$2,000

Apraudos suma negali būti mažesnė kaip \$1,000. Kartu su aplikacija turi būti atsiųsti metiniai mokesčiai.

Taip pat duodama nauja pigi TERMINUOTA apdrauda, kuri baigiasi kai nariui sucina 25 metai.

Terminuota apdrauda duodama nuo 1 iki 21 metų amžiaus.

Apraudos suma negali būti: mažesnė kaip \$2,000 ir nedidesnė kaip \$5,000

Broliai ir sesės, kviečiame Jus visus įsijungti į naują narių prirašymo VAJŲ, Susivienijimo stripybę - narių gausybę.

1990 m. sausio 1 d.

SLA VAJAUS KOMISIJA

Pastaba: Nuo 1990 m. vartokite tik mėlynas aplikacijas ir naujas mėlynas mokesčių lenteles visoms klasėms; taip pat ir Terminuotai apdraudai.